

Názov:	<i>Program rozvoja obce Osturňa na roky 2015-2022</i>
Územné vymedzenie :	<i>Obec Osturňa</i>
Územný plán obce/VÚC schválený:	<i>áno</i>
Dátum schválenia PHSR:	<i>14.12.2015</i>
Dátum platnosti:	<i>od 01.01.2016 do 31.12.2022</i>
Verzia¹	<i>1.1</i>
Publikovaný verejne:	<i>16.12.2015</i>

Zdroj: vlastné spracovanie

Obsah

ÚVOD	6
EX POST HODNOTENIE PHSR	8
1 ANALYTICKÁ ČASŤ	11
1.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	11
1.1.1 HISTÓRIA OBCE.....	12
1.1.3 INFRAŠTRUKTÚRA.....	18
1.1.3.1 Technická infraštruktúra	18
1.1.3.3 Vodovodná a kanalizačná sieť	20
1.1.4 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	21
1.1.5 OBYVATEĽSTVO	22
1.1.5.1 Obyvateľstvo podľa vierovyznania a národnosti	23
1.1.5.2 Stav a pohyb obyvateľstva v obci	24
1.1.5.3 Veková štruktúra obyvateľstva	29
1.1.7 BÝVANIE.....	35
1.1.8 PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY.....	38
1.1.9 ŠKOLSTVO	38
1.1.10 SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ.....	38
1.1.11 ZDRAVOTNÍCTVO	40
1.1.12 KULTÚRA A ŠPORT	41
1.1.13 CESTOVNÝ RUCH.....	42
1.1.14 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2013 – 2014	42
1.1.15 SAMOSPRÁVA	43
1.1.16 EX ANTE HODNOTENIE.....	44
1.2 ANALÝZY VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	45
1.2.1 CHARAKTERISTIKA ŠPECIFICKÝCH STRÁNOK REGIÓNU	46
1.2.2 IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ	48
1.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	50
2. STRATEGICKÁ ČASŤ	56
2.1 VÍZIA OBCE	56
2.2 SOCIÁLNA OBLASŤ	56
2.3 ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	57
3 PROGRAMOVÁ ČASŤ	61
5 FINANČNÁ ČASŤ	71
ZÁVER	74
PRÍLOHY	CHYBA! ZÁLOŽKA NIE JE DEFINOVANÁ.75

**PRÍLOHA Č. 1 ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU, PRACOVNÝCH SKUPÍN A PARTNEROV
SPRACOVANIA PRO.....** Chyba! Záložka nie je definovaná.75

PRÍLOHA Č. 2 ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PRO..... Chyba! Záložka nie je definovaná.75

PRÍLOHA Č. 3 ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PRO..... Chyba! Záložka nie je definovaná.75

PRÍLOHA Č. 4 AKČNÝ PLÁN..... 75

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Zámer spracovania PRO.....	6
Tabuľka 2 Harmonogram spracovania PRO.....	7
Tabuľka 3 Prehľad najväčších projektov za roky 2007 - 2013.....	8
Tabuľka 4 Tabuľka prehľad najväčších projektov za roky 2007 - 2015.....	9
Tabuľka 5 Celková výmera územia obce (m ²).....	15
Tabuľka 6 Počet obyvateľov žijúcich v obci ku 31.12. 2014.....	22
Tabuľka 7 Počet obyvateľov podľa pohlavia.....	22
Tabuľka 8 Hustota obyvateľov k 31.12. podľa územia a roku (osoba/km ²).....	23
Tabuľka 9 Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa vierovyznania (v %).....	23
Tabuľka 10 Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti (v %).....	24
Tabuľka 11 Prehľad stavu trvalo bývajúcего obyvateľstva za posledných 10 rokov (osoba).....	24
Tabuľka 12 Prirodzený prírastok obyvateľstva za posledných 10 rokov.....	25
Tabuľka 13 Hrubá miera živorodenosti za posledných 10 rokov.....	25
Tabuľka 14 Hrubá miera úmrtnosti za posledných 10 rokov.....	26
Tabuľka 15 Prehľad migrácie obyvateľstva obce za posledných 10 rokov.....	27
Tabuľka 16 Celkový prírastok obyvateľstva za posledných 10 rokov.....	27
Tabuľka 17 Prehľad počtu sobášov v obci za posledných 10 rokov.....	28
Tabuľka 18 Prehľad počtu rozvodov v obci za posledných 10 rokov.....	29
Tabuľka 19 Veková štruktúra obyvateľstva za posledných 10 rokov – hlavné vekové kategórie.....	29
Tabuľka 20 Štruktúra obyvateľov v päťročných vekových kategóriách.....	30
Tabuľka 21 Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania.....	31
Tabuľka 22 Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity (SODB 2011).....	32

Tabuľka 23 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetví (SODB 2011).....	33
Tabuľka 24 Miera evidovanej nezamestnanosti k 31.12. daného roka (v %).....	34
Tabuľka 25 Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2014 (v %).....	35
Tabuľka 26 Početnosť bytového fondu	36
Tabuľka 27 Obývané domy podľa typu	36
Tabuľka 28 Obývané byty podľa formy vlastníctva	36
Tabuľka 29 Obývané byty podľa zásobovania vodou.....	37
Tabuľka 30 Obývané byty podľa systému dodávky vody	37
Tabuľka 31 Obývané byty podľa typu kúrenia	37
Tabuľka 32 Obývané byty podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie	37
Tabuľka 33 Obývané byty podľa počtu obytných miestností.....	38
Tabuľka 34 Sociálne služby poskytované v obci	39
Tabuľka 35 Počet evidovaných nezamestnaných a poberateľov sociálnych dávok.....	40
Tabuľka 36 Zdravotnícke zariadenia v obci	40
Tabuľka 37 Hospodárenie obce celkom (v €)	43
Tabuľka 38 Príslušnosť obyvateľov k úradom ŠŠS.....	43
Tabuľka 39 STEEP analýza	50
Tabuľka 40 SWOT analýza pre Sociálnu oblasť.....	51
Tabuľka 41 SWOT analýza pre Hospodársku oblasť.....	53
Tabuľka 42 SWOT analýza pre Environmentálnu oblasť.....	55
Tabuľka 43 Hierarchia cieľov pre Sociálnu oblasť	58
Tabuľka 44 Hierarchia cieľov pre Hospodársku oblasť.....	59
Tabuľka 45 Hierarchia cieľov pre environmentálnu oblasť.....	60
Tabuľka 46 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Sociálnej oblasti	61
Tabuľka 47 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Hospodárskej oblasti	62
Tabuľka 48 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Environmentálnej oblasti	64
Tabuľka 49 Merateľné ukazovatele sociálna oblasť.....	65

Tabuľka 50 Merateľné ukazovatele hospodárska oblasť	66
Tabuľka 51 Merateľné ukazovatele environmentálna oblasť	68
Tabuľka 52 Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 - 2022	70
Tabuľka 53 Predpokladané zdroje financovania jednotlivých opatrení.....	71
Tabuľka 54 Indikatívny rozpočet - sumarizácia	73

ÚVOD

Program rozvoja obce je spolu s územným plánom základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy. Vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov nachádzajúcich sa v území. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho rozvoja obce. *Program rozvoja obce Osturňa na roky 2015 - 2022* je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

Pre potreby spracovania *Programu rozvoja obce Osturňa na roky 2015 - 2022* boli analyzované už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty na:

- **Regionálnej a lokálnej úrovni** (Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osturňa na roky 2007 – 2013, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2008 - 2015, Územný plán obce Osturňa),
- **národnej** (Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010, Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2010),
- **medzinárodnej** - cezhraničné a európske strategické dokumenty (Stratégia Európa 2020, Spoločný strategický rámec EK, Materiály Európskej komisie k programovému obdobiu 2014 – 2020 a politiky súdržnosti).

Tabuľka 1 Zámer spracovania PRO

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	<i>Program rozvoja obce Osturňa na roky 2015 - 2022</i>
Forma spracovania	<i>pracovníkmi samosprávy, s pomocou externých odborníkov</i>
Riadenie procesu spracovania	<i>pracovné skupiny boli zriadené z vedenia obce, pracovníkov obecného úradu</i>
Obdobie spracovania	<i>vid' tabuľka č 2 Harmonogram spracovania PRO</i>
Financovanie spracovania	<i>bez finančnej náhrady</i>

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012.

Celý proces spracovania Programu rozvoja obce Osturňa na roky 2015 - 2022 a harmonogram realizácie jednotlivých častí je nastavený tak, aby umožňoval poslancom a občanom obce aktívne sa zúčastňovať na jeho tvorbe a takto zachytiť čo najviac podnetov, ktoré budú viesť k vyššej kvalite života v obci.

Program rozvoja obce Osturňa na roky 2015 - 2022 pozostáva z týchto častí:

- Analytická časť
- Strategická časť
- Programová / Plánovacia časť
- Realizačná časť
- Finančná časť

Tabuľka 2 Harmonogram spracovania PRO

Harmonogram spracovania PRO												
Termín	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012.

Analytická časť *Programu rozvoja obce Osturňa na roky 2015 - 2022* sa venuje analýze územia. Opisuje obec s jej základnými geografickými údajmi a hlavnými socio - ekonomickými charakteristikami, ktoré charakterizujú sociálny a ekonomický rozvoj obce. Jej súčasťou je spracovanie súhrnnej analýzy rozvojového potenciálu obce, vyhodnotenie jej silných a slabých stránok a taktiež príležitostí a ohrození, s cieľom získania súhrnného pohľadu na reálnu situáciu obce a možnosti jej rozvoja.

Strategická časť vymedzuje oblasti možného rozvoja územia a jeho víziu. Je orientovaná na formulovanie strategického rozvoja obce. Globálne ciele sú rozpracované do špecifických cieľov, ktoré majú stabilizačný prípadne rozvojový charakter. Stabilizačné ciele, a s tým súvisiace opatrenia, sú zamerané na riešenie súčasného stavu v jednotlivých oblastiach tak, aby nedošlo k prehĺbovaniu jestvujúcich problémov. Opatrenia viažuce sa na rozvojové ciele sú zamerané na možnosti aktivácie potenciálu obce a na podporu jej dlhodobého rozvoja.

Programová / plánovacia časť sa zaoberá riešením potrieb územia a plánovaním realizácie jednotlivých aktivít. Spracúva zoznam opatrení a aktivít určených na zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ako aj časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a aktivít.

Realizačnú časť *Programu rozvoja obce* tvorí podrobný opis organizačného zabezpečenia riadenia, zodpovednosti a pravidiel spolupráce medzi jednotlivými orgánmi a subjektmi pri realizácii jednotlivých cieľov vyplývajúcich z *Programu rozvoja obce Osturňa na roky 2015 – 2022*.

Finančná časť hovorí o finančnom zabezpečení t.j. o zdrojoch financovania, ktoré je potrebné pre zabezpečenie realizácie jednotlivých aktivít a ich rozdelenie medzi finančné zdroje vnútorné (štátne a súkromné) a zdroje EÚ.

Základným cieľom takto spracovaného *Programu rozvoja obce Osturňa na roky 2015 – 2022* ako kľúčového strategického a rozvojového dokumentu v strednodobom horizonte je analýza hospodárskych a sociálnych daností a potrieb obce a definovanie príslušných cieľov a opatrení, ktoré napomôžu rozvoju obce s ohľadom na potreby občanov obce.

Na príprave *Programu rozvoja obce* spolupracovali: občania obce Osturňa, pracovníci obce, externí pracovníci, ktorým sa chceme aj touto cestou poďakovať za spoluprácu na príprave tohto dokumentu.

EX POST HODNOTENIE PHSR

V programovom období 2007 – 2013 v obci bolo realizovaných niekoľko projektov, ktoré boli financované alebo spolufinancované obcou:

Tabuľka 3 Prehľad najväčších projektov za roky 2007 - 2013

Názov projektu	Rok realizácie	Finančné náklady
Vodovod Osturňa – III. etapa	2009	100 000,00 €
Rekonštrukcia kultúrneho domu	2010	100 000,00 €
Osturňa – pamiatková rezervácia ľudovej architektúry a jej okolie PL-SK/PO/IPP/1/119	2010	6 000,00 €
Modernizácia cestného spojenia Osturňa – štátna hranica – Niedzica WTSL.01.01.00-84-033/08	2010	0,00 €
Dostupnosť, bezpečnosť a skvalitnenie infraštruktúry v slovensko – poľskom pohraničí WTSL.01.01.00-84-169/10 – most vzájomnej spolupráce	2012	136 000,00 €
Osturňa – história a súčasnosť života v slovensko – poľskom pohraničí PL-SK/PO/IPP/III/046	2013	50 000,00 €
Spoločný turistický priestor Spiša č. WTSL.02.01.00-84-170/10-00	2014	232 000,00 €
Regionálny operačný program – Modernizácia a rekonštrukcia majetku obce Osturňa	2014	101 000,00 €
Dom ľudový – obnova – projektová dokumentácia s.č.2013, zapísaný pod číslom 10353/0 Zmluva č.MK-7592/2013/1.1.		
Obnova domu ľudového súp.č. 2013 v Osturni pre muzeálne účely , zapísaný v ÚZPF pod číslom 10353/0, Zmluva č.MK-7851/2014/1.1.	2014	18 000,00 €
Obnova domu ľudového súp.č. 2013 v Osturni pre muzeálne účely – I. etapa – hrubá stavba, II. etapa – dokončenie stavby, zapísaný v ÚZPF pod číslom 10353/1, Zmluva č.MK-7851/2015/1.1.	2015	9 500,00€
Spolu	-	754 925,00 €

Zdroj: obec Osturňa

Financovanie projektov

Tabuľka 4 Tabuľka prehľad najväčších projektov za roky 2007 - 2015

Názov projektu	Financovanie	
	Vlastné zdroje	Iné Štátny rozpočet, environmentálny fond a ERDF
Vodovod Osturňa – III. etapa	5 000,00 €	100 000,00 €
Rekonštrukcia kultúrneho domu	0,00 €	100 000,00 €
Osturňa – pamiatková rezervácia ľudovej architektúry a jej okolie PL-SK/PO/IPP/1/119	300,00 €	6 000,00 €
Modernizácia cestného spojenia Osturňa – štátna hranica – Niedzica WTSL.01.01.00-84-033/08	0,00 €	0,00 €
Dostupnosť, bezpečnosť a skvalitnenie infraštruktúry v slovensko – poľskom pohraničí WTSL.01.01.00-84-169/10 – most vzájomnej spolupráce	6 800,00 €	136 000,00 €
Osturňa – história a súčasnosť života v slovensko – poľskom pohraničí PL-SK/PO/IPP/III/046	2 300,00 €	46 000,00 €
Spoločný turistický priestor Spiša č. WTSL.02.01.00-84-170/10-00	107 000,00 €	232 000,00 €
Regionálny operačný program – Modernizácia a rekonštrukcia majetku obce Osturňa	5 050,00 €	101 000,00 €
Dom ľudový – obnova – projektová dokumentácia s.č.2013, zapísaný pod číslom 10353/0 Zmluva č.MK-7592/2013/1.1.	250,00 €	2 425,00 €
Obnova domu ľudového súp.č. 2013 v Osturni pre muzeálne účely , zapísaný v ÚZPF pod číslom 10353/0, Zmluva č.MK-7851/2014/1.1.	2 500,00 €	18 000,00 €
Obnova domu ľudového súp.č. 2013 v Osturni pre muzeálne účely – I. etapa – hrubá stavba, II. etapa – dokončenie stavby, zapísaný v ÚZPF pod číslom 10353/1, Zmluva č.MK-7851/2015/1.1.	2 300,00 €	9 500,00 €

Zdroj: obec Osturňa

Vyhodnotenie plnenia PHSR 2007 – 2013

Na základe vyššie uvedených realizovaných projektov môžeme konštatovať, že hodnota realizovaných projektov v predchádzajúcom Programovom období (roky 2007 – 2013) bola v objeme **754 925,00 €**. Všetky obcou realizované projekty mali vplyv na zvýšenie konkurencieschopnosti obce, zvýšenie atraktivity prostredia v obci a zlepšenie a skvalitnenie infraštruktúry v obci a regióne v oblasti sociálnej, hospodárskej a environmentálnej.

Sociálna oblasť

V rámci sociálnej oblasti došlo k vylepšeniu podmienok v oblasti kultúry. V programovom období 2007 – 2013 došlo k rekonštrukcii sály kultúrneho domu spolu s rekonštrukciou sociálnych zariadení. Z budovy bývalej základnej školy rekonštrukciou došlo k vytvoreniu podmienok pre rozvoj cestovného ruchu a to zriadením informačnej kancelárie. V budove je taktiež zriadená Osturňanská izba v ktorej si návštevníci môžu pozrieť expozíciu zobrazujúci život obyvateľov tohto krásneho ale drsného kraja. V novom programovom období by chceli zástupcovia obce v tejto budove zriadiť miestnosť, kde by bolo možné organizovať rôzne školenia a rodinné oslavy a taktiež poskytnúť návštevníkom obce ubytovanie a ostatné služby.

Hospodárska oblasť

V rámci realizácie projektov v hospodárskej oblasti došlo v obci Osturňa k výstavbe vodojemu, rekonštrukcií dvoch a výstavbe jedného mostu, ktorý bol zničený povodňou v roku 2010. V programovom období 2007 – 2013 došlo k rekonštrukciám komunikácií a v centre obce došlo k rekonštrukciám miestnych komunikácií, chodníkov, prvkov drobnej architektúry a výsadbe zelene.

Environmentálna oblasť

V rámci environmentálnej oblasti bol v programovom období realizovaný projekt v rámci ktorého aktivít došlo k výsadbe zelene a spevneniu brehov potoka, ktorý hlavne v čase privalových dažďov spôsobuje záplavy a tým ohrozuje majetok obyvateľov obce. Spevnením brehov potoka a výsadbou zelene po brehoch potoka by malo dôjsť k ochrane proti erózií pôdy a zníži sa riziko zosuvov pôdy.

1 ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Obec sa nachádza v severozápadnej časti pohoria Spišská Magura v nadmorskej výške od 600 m n. m. do 900 m n. m.. Zaberá úzku dolinu, tiahnu sa východo - západným smerom, obkolesenú hradbou stredne vysokých hôr. V južnej časti katastra dosahuje hrebeň Magury okolo 1 200 m n. m.. Severné ohraničenie katastra obce tvorí štátna hranica s Poľskou republikou.

Riešené územie obce je vymedzené jeho katastrálnymi hranicami. Takto vymedzené územie má rozlohu 41 281 717 m². Záujmové územie tvorí územie bezprostredne súvisiace s riešeným územím majúcim prevádzkové a ekologické väzby, ochranné pásma a väzby na technickú infraštruktúru a zamestnanosť.

Kataster obce Osturňa patrí do ochranného pásma Pieninského národného parku. V chotári obce ležia dve z jeho prírodných rezervácií (Veľké Osturnianske jazero a Malé jazerá) a jediná prírodná pamiatka (Jazero), chránené územie NATURA 2000.

Vzťahy vymedzeného územia k vyššej územnej jednotke vyplývajú z polohy územia aj vzhľadom ku Kežmarku, Popradu a jeho príslušným územiam. Sú to zreteľné obojsmerné vzťahy medzi vyššou a nižšou územnou jednotkou a to ako v komunikačných väzbách a územnotechnických faktoroch, tak aj v sociálnoekonomickej sfére a v krajinnoekologických záujmoch oboch území.

Obec Osturňa sa nachádza na území prešovského samosprávneho kraja a administratívne je súčasťou okresu Kežmarok. Nadmorská výška obce od 600 do 900 m n. m. katastrálne územie obce susedí s katastrami obcí Malá Franková, Veľká Franková, Ždiar, Tatranská javorina na slovenskej strane, na poľskej strane s obcami Kacwin, Nižné Lapsze, Vyšné Lapsze, Lapszanka, Repisko a Jurgov.

Obec Osturňa je vybudovaná a na celoštátnu cestnú sieť napojená prostredníctvom cesty II/542 v smere Spišská Stará ves – Spišská Bela.

Verejná preprava osôb v obci a jej vzťahu na vonkajšie väzby je zabezpečovaná autobusovou dopravou SAD v smere Spišská Stará Ves a Spišská Bela.

V súčasnom období sa kladie vyšší dôraz na vzájomné zhodnocovanie a využívanie miestneho potenciálu územia a na vyššiu participáciu vlastného obyvateľstva pri rozvoji, čo sa má preukázať aj pri riešení územného plánu obce Osturňa vo vzťahu k vyššej územnej jednotke.

Katastrálne územie obce Osturňa patrí do ochranného pásma Pieninského národného parku, toto územie má veľký potenciál z hľadiska nových ekonomických aktivít hlavne v oblasti rozvoja cestovného ruchu. Katastrálne územie obce Osturňa, ako i celá Slovenská republika patrí do Európskej únie, čo umožňuje sídelné a komunikačné prepojenie s celoeurópskou sídelnou sieťou a dopravnou infraštruktúrou.

1.1.1 HISTÓRIA OBCE

Osturňa je súčasťou regiónu Spiš, ktorý je známy mnohými dramatickými historickými udalosťami. Tie ovplyvnili dejiny aj v oblasti Zamaguria, kde v 13. a 14.storočí dochádzalo ku kolonizácií, tak ako aj v ostatných častiach regiónu. V tej dobe, veľká časť Zamaguria patrila rodom Berzeviczy a Görgey.

Títo páni tu zakladali obce prostredníctvom tzv. šolýsov. Boli to ľudia, ktorým majiteľom príslušného, po väčšine zalesneného územia vyčlenil istú časť a poveril ich, aby na túto časť územia zohnali ľudí, ktorí by ju osídlili a založili dediny. Ľudia, ktorí do dediny prišli, boli na 16-20 rokov oslobodení od daní. Potom sa stali poddanými príslušného majiteľa pôdy. I keď sa počas nasledujúcich storočí pokračovalo v doosídľovaní Zamaguria, ešte prevažne veľká časť územia ostávala neosídlená. Doosídľovanie niektorých oblastí pokračovalo v 15.-16.storočí novoprichádzajúcim karpatsko – rusínskym (lenkovským) obyvateľstvom, ktoré sa tu usadilo na základe valašského práva a využili aj rozsiahle územie okolo Osturňanského potoka. Boli to väčšinou pastieri, ktorí si na tomto území zakladali salaše a kopanice.

Osturňa ako obec, tak začala písať svoju históriu a zdieľať ťažké obdobia nasledujúcich storočí, vzostupy i pády, ktoré mnohokrát bolestivo znášala. Spomeňme napr. častú zmenu zemepánov, potlačovanie stavovského povstania, obrovskú morovú epidémiu, veľké požiare, katastrofálne neúrody, vojny.

Bola to najľudnatejšia obec Zamaguria, dlhá takmer 8-9 km, s charakteristickou reťazovou formou zástavby a s átriovými hospodárskymi usadlosťami. Prevažná časť zástavby je od roku 1979 vyhlásená za **Pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry**.

Súkromne hospodáriaci roľníci neboli skolektivizovaní v socialistickom období, čo prispelo k zachovaniu tradičného obhospodarovania krajiny a terajšiemu krajinnému rázu. Osobitosťou krajinného rázu v obci **Osturňa** zachované typické historické krajinné štruktúry – terasovité políčka.

Obecné symboly – erb obce Osturňa

Symboly obce Osturňa boli schválené Obecným zastupiteľstvom v Osturni a Heraldickom registri **pod signatúrou O-12/94**.

Historickým symbolom Osturne je cirkevný motív. Patrónom kostola a obce je Svätý Michal Archanjel.

Erb tvorí v zelenom štíte strieborný anjel so svätožiarou, zlatými krídlami a strieborným mečom v ľavici, pravou rukou držiaci na čiernej reťazi pod ním ležiaceho strieborného čerta.

1.1.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Geologickou stavbou patrí Spišská Magura do flyšového pásma. Flyš je tvorený striedaním mäkkých ílovitých bridlíc a tvrdších vrstiev pieskovcov, ktoré sa veľmi ľahko kĺžu po nepriepustných ílovcových vrstvách a tak utvárajú možnosť tvorby zosuvov. Tieto zosunuté horniny zahradili spodnú časť údolia valom, ktoré neskôr vyplnila voda a tak vznikli vo vytvorených zníženiach Osturnianské jazerá.

Vodný režim oboch území navrhnutých do sústavy NATURA 2000 je odlišný. Veľké osturnianske jazero je zásobované povrchovým prítokom aj podzemnou vodou a v priebehu roka nepodlieha výkyvom vodnej hladiny. Z jazera vyteká potok, ktorý je prítokom Osturnianskeho potoka.

Východná časť Malých osturnianskych jazier je pri dlhšie trvajúcich zrážkach vyplnená vodou (hĺbka jazera nepresahuje 1 m), západná časť má močaristý charakter. Jazero nemá povrchový odtok. Voda z jazera je odvádzaná málo výdatnými prameňmi v svahoch pod jazerom.

Terajšia rozloha vodných hladín je v oboch územiach pomerne malá, hoci kedysi bola oveľa väčšia, o čom svedčí močaristé okolie jazier.

Územie, v ktorom sa jazerá nachádzajú je súčasťou pásma Pieninského národného parku od roku 1967. Zákonná ochrana bola územiám poskytnutá už v roku 1984 vyhlásením Chráneného prírodného útvaru Veľké osturnianské jazero a chráneného útvaru Malé jazerá. Neskôr boli obidve územia prekategORIZOVANÉ na prírodné rezervácie.

Hlavným cieľom ochrany týchto území je zachovanie priaznivého stavu biotopov a druhov európskeho významu, ktoré sa v územiach vyskytujú. Náležitá pozornosť sa však venuje aj ochrane biotopov a druhov, ktoré sú dôležité z národného hľadiska. Naplnenie týchto cieľov ochrany si vyžaduje špecifickú starostlivosť o územie, ktorú nebude možné zabezpečiť bez účasti vlastníkov a užívateľov.

Geologická stavba

Na geologickej stavbe riešeného územia sa podieľajú horniny centrálnu karpatského paleogénu a mezozoika. Budujú ju bazálne paleogénne zlepenice, munulitové vápence a pieskovce, vápenaté ílovce a brekcie

Podľa Geologickej mapy Spišskej Magury budujú geologickú stavbu priamo dotknutého územia kalovce s podradným zastúpením pieskovcov a zlepenčov hutianskeho súvrstvia. Tieto sedimenty majú v území široké rozšírenie. Z juhu sú obmedzené úzkym pásom borovského súvrstvia budovaného brekciami a zlepencami stredného a vrchného eocénu.

Prítomnosť kalovcov sa v morfológii územia odráža hladko modelovaným pahorkatinným až vrchovinným reliéfom, ktorého energia sa náhle zvyšuje pri prechode do nadložného zubereckého alebo podložného borovského súvrstvia. Hrúbka hutianskeho súvrstvia dosahuje cca 1200 – 1600 m.

Kalovce sú tmavohnedej, hnedočiernej až hnedej farby. Hlavným minerálom je kremeň a sericit, z vedľajších prevláda kalcit, dolomit, plagioklas, chlorit a pyrit. Kalovce majú nízky obsah karbonátov (okolo 7%). Zrnitosť je v kalovcoch pomerne rovnako zastúpená ílová a prachová frakcia, čo opodstatňuje termín „kalovec“, ktorý sa používa namiesto termínu „ílovec“ pre jemnozrné sedimenty hutianskeho súvrstvia.

Kalovce sa striedajú s občasnými vrstvami pieskovcov. Pomer kalovec : pieskovec je premenlivý. Pieskovce sú väčšinou strednozrné, vo vyšších častiach litofácie sa objavujú aj jemnozrné pieskovce. Vrstvy majú vždy ostrú bázu a sú hrubé 5 – 30 cm. V kalovcoch sa nachádzajú aj polohy zlepcov. Hrúbka vrstiev zlepcov dosahuje 20 cm až 5 m. Petrografické zastúpenie jednotlivých hornín, veľkosť úlomkov a ich opracovanie sa v jednotlivých vrstvách mení.

Vrcholové časti Vtáčich turní sú budované zlepcami vrchného eocénu. Zlepence tejto litofácie vytvárajú šošovkovité telesá v kalovcoch hutianskeho súvrstvia a pravdepodobne vznikli podmorskými zosuvmi. Hrúbka polôh je niekoľko desiatok cm až 6 m. Zlepence sú polymiktné, tvorené úlomkami karbonátov, kremeňa, kryštalických a mezozoických bridlíc, ako aj materiálom paleogénu – útržkami pieskovcov a kalovcov. Vznikali pravdepodobne svahovými poruchami na vonkajšom okraji šelfu, ktoré boli podmienené poklesom relatívnej hladiny mora.

V údolných nivách tokov sú kumulované holocénne fluviálne sedimenty – hlinité, hlinito – štrkovité až balvanovitými obliakami. Niva Bielej vody má prevahu hlín a piesčitých hlín s menším zastúpením štrkov, pri báze nivného horizontu i balvanovitých obliakov. Hrúbka horizontu je 0,5 až 2 m. v podloží je dnová štrková akumulácia mladého pleistocénu

Pôdne pomery

Vplyv reliéfu sa na charaktere pôdneho pokryvu prejavuje najmä morfometricky rozmanitými reliéfovými formami. Okrem recentných geomorfologických pomerov zohrali vo vývoji pôd dôležitú úlohu staršie, pleistocénne a postpleistocénne erózne – akumulatívne procesy.

V závislosti od pôdotvorných faktorov najmä kvality pôdotvorných substrátov, geomorfologických a hydrických pomerov sú zastúpené pôdy od iniciálnych štádií pôdy po relatívne dobre vyvinuté charakteristické pôdy širšieho prostredia. Základom pôd v širšom okolí sa stali deluviálne sedimenty.

V doknutom území sa vytvorili nasledovné pôdne typy:

- Litozeme – hrebeň a bočné hrebienky so skalnými výstupmi
- Rendziny kambizemné
- Kambizeme modálne kyslé zo zvetralín kyslých hornín, sprievodné rendziny modálne výluhové zo zvetralín slienitých vápencov a slieňovcov
- Lokálne pseudogleje modálne kyslé a gleje zo zvetralín rôznych hornín

Na nepriepustných podložiach delúvii flyša podmieňujúcich stálu alebo občasnú prítomnosť povrchovej alebo podpovrchovej vody sa nachádzajú močiare a vrchoviská s organozemou. Na

nivách okolo potokov s plytkou podzemnou vodou a na náplavových kuželloch s plytkou pôrovou podzemnou vodou sa vyskytujú fluvizeme a gleje.

Pôdy dotknutého územia majú strednú až veľkú retenčnú schopnosť a strednú priepustnosť. Sú väčšinou hlinité, z hľadiska skeletovitosti ide o stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom i podpovrchovom horizonte 25 – 50%) až silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50%, v podpovrchovom horizonte nad 50%). V prípade so striedaním stredne až silne skeletnatých pod aj 25 – 50%). Sú stredne ťažké hlinité, so zrnitosťou 30 – 45%. Humusový horizont je plytký až stredne hlboký. Obsah humusu je nízky.

Pôda podľa využitia je v rámci katastra obce Osturňa je uvedená v tabuľke č.5.

Tabuľka 5 Celková výmera územia obce (m²)

	2010	2011	2012	2013	2014
Celková výmera územia obce - (v m2)	41 281 717	41 281 717	41 281 717	41 281 717	41 281 717
Poľnohospodárska pôda spolu	15 499 401	15 499 193	15 498 624	15 498 280	15 497 937
- orná pôda	1 052 974	1 052 970	1 052 970	1 052 970	1 052 970
- záhrada	1 143 417	1 143 206	1 142 637	1 142 293	1 141 950
- trvalý trávny porast	13 303 010	13 303 017	13 303 017	13 303 017	13 303 017
Nepoľnohospodárska pôda spolu	25 782 316	25 782 524	25 783 093	25 783 437	25 783 780
- lesný pozemok	24 096 932	24 095 913	24 095 913	24 095 913	24 095 913
- vodná plocha	429 473	429 463	429 463	429 463	429 463
- zastavaná plocha a nádvorie	507 797	508 009	508 652	508 996	509 339
- ostatná plocha	748 114	749 139	749 065	749 065	749 065

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Klimatické pomery

Zamagurie leží v centrálnej časti stredoeurópskeho vnútrozemia približne v strede medzi Baltským a Jadranským morom, ako aj Čiernym morom a Lamanšským prielivom. Patrí teda k európsko – kontinentálnej oblasti mierneho pásma s prevládajúcim oceánskym vzduchom, meniacim sa na vnútrozemsky. Okrem hlavného západného prúdenia vzduchu od Atlantického oceánu pôsobí tu aj južné prúdenie od Stredozemného mora. To sa prejavuje predovšetkým výrazným rozdielom teplôt v zime a v lete, ako aj zrážkami a ich väčšinou výdatnosťou v letnom období.

V katastri obce Osturňa je zastúpená mierne teplá oblasť s vlhkým údolným okrskom a predovšetkým chladná vlhkejšia oblasť vo vyšších polohách.

Najchladnejší mesiac roka – január $-5,3^{\circ}\text{C}$.

Najteplejší mesiac roka júl $13,6^{\circ}\text{C}$.

Jeseň je teplejšia ako jar.

Priemerná ročná teplota vzduchu je $5,2^{\circ}\text{C}$.

Členitý reliéf chotára spôsobuje časté teplotné inverzie.

Priemerná oblačnosť dosahuje maximum v júni, minimum v októbri.

Zvýšená oblačnosť v lete je pre hornaté typická.

Zamračených dní býva priemerne 140 počas 1 roka.

Slnčný svit 1 900 hodín počas 1 roka.

Najviac zrážok je v júli 134 mm. Búrky sa najčastejšie vyskytujú v júni a v júli, búrkových dní v roku je 30 -35.

V zimných a letných mesiacoch prevládajú v chotári obce západné vetry, v jarných severné a severovýchodné, v prvej časti jesene juhozápadné, v druhej juhovýchodné. Tieto sezónne zmeny smeru vetra sú spôsobené predovšetkým ročným priebehom miestnej teplotnej cirkulácie.

Hydrogeografické pomery

Podľa slovenského hydrografického členenia patrí riešené územie do povodia Popradu a Dunajca. Dotknuté územie odvodňuje Osturniansky potok, ktorý na svojom toku priberá viacero prítokov (najvýznamnejšími sú potoky Podlapšianka a Krulovský potok ústiace do Osturnianskeho potoka na území obce).

Maximálna vodnosť tokov je v mesiaci marec až máj a k akumulácií dochádza v mesiacoch september až február. Koncom jesene a začiatkom zimy sa prejavuje výrazné až mierne výrazné podružné zvýšenie vodnosti.

Vodné plochy sa v dotknutom území:

Veľké osturnianske jazero – územie európskeho významu:

Identifikačný kód územia: SKUEVO334

Nadmorská výška: 789 - 936 m.n.m.

Rozloha: 51,77 ha

Malé osturnianske jazero – územie európskeho významu:

Identifikačný kód územia: SKUEVO335

Nadmorská výška: 871 - 929 m.n.m.

Rozloha: 7,65 ha

Režim zrážok v tatranskej oblasti a jej podhorí podmieňuje atmosférická cirkulácia a s ňou súvisiace poveternostné poruchy (intenzívna cyklonálna činnosť) postupujúce do strednej Európy zo severozápadu z oblasti Atlantického oceánu. Masív Tatier tvorí prekážku, ktorá zadržiava značnú časť týchto výdatných zrážok, ovplyvnenú západným a severozápadným prúdením, tzv. európskeho monzúnu (najvýdatnejšie zrážky v období V až VII, s maximom v VI a VII). V tomto období odteka 13-14% z ročného odtoku. Typické anticyklonálne počasie (teplé a suché) je na jeseň počas tzv. babieho leta. Minimum zrážok pripadá na II. a III.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Podľa fyto geografického členenia Slovenska leží dotknuté územie vo fyto geografickej oblasti západokarpatskej flóry, na rozhraní dvoch obvodoch: obvod flóry vysokých Karpát, okresu tatry a podokresu Belianske tatry a obvodu východobeskydskej flóry, okresu Spišské vrchy. Vyskytujú sa tu rastliny ktoré sú typické pre horský vegetačný stupeň, ktorý siaha približne od 700 do 1200 m n.m. Okrem políčok, lúk a pasienkov ho tvoria rozsiahle lesné komplexy i roztrúsené lesíky s dominanciou smreka obyčajného, borovice lesnej, smrekovca opadavého pravého, smrekovca opadavého poľského a jedle bielej. Z listnatých drevín sa tu nachádza javor horský, breza previsnutá, javor mliečny, buk lesný, jelša lepkavá, jelša sivá a jarabina vtáčia. V lesoch sa vyskytujú niektoré druhy tráv napríklad chlpáň smlz chĺpkatý, chlpaňa hájna a byliny ako napríklad starček hájny, jastrabík lesný a papraď samčia.

Z chránených druhov rastlín sa v katastri obce nachádzajú nasledovné druhy: plamienok alpínsky, vstavačovec Fuchsov pravý, vstavačovec májový pravý, krušík močiarny a päťprstica obyčajná.

Zo zoogeografického hľadiska podľa členenia územia Slovenska na živočíšne regióny patrí fauna riešeného územia do provincie Karpát, oblasti Západných Karpát, do Vnútorneho obvodu, Centrálného okrsku, Vysokotatranského podokrsku. Živočíšne spoločenstva majú charakter západokarpatskej podhorskej a horskej fauny.

Súčasný stav rozšírenia živočíchov v oblasti je výsledkom dlhodobého pôsobenia najmä prírodných činiteľov. Zastúpené sú tu typické živočíšne druhy, napr. hrdziak lesný, jeleň lesný, srnec hôrny. Vyskytujú sa tu predstavitelia vzácnej a ohrozenej fauny tatier, napríklad hraboš snežný.

Dotknuté územie sa vyznačuje vysokou diverzitou živočíchov. Ako lovné teritórium ho využívajú viaceré vzácne a chránené druhy predovšetkým z triedy vtákov. Významnú časť fauny tvoria drobné stavovce a tiež bezstavovce.

Ekosystém lesa v území tvorí prírodné až druhotné horské lesné biotopy charakteristické živočíšnymi druhmi:

Obojživelníky - salamandra škvrnitá, mlok horský, mlok karpatský, kunka žltobruchá, ropucha bradavičnatá a skokan hnedý

Plazy – užovka obojková, vretenica severná a jašterica živorodá

Vtáky - orol skalný, orol kriklavý, výr skalný, sova dlhochvostá, kuvik kapcavý, kuvik vrabčí, d'ateľ čierny, d'ateľ trojprstý, jariabok hôrny, bocian čierny, orešnica perlavá, kráľíček zlatohlavý a iné.

Cicavce – rys ostrovid, medveď hnedý, vlk dravý, jazvec lesný, diviak lesný jeleň lesný, zajac poľný, hranostaj čiernochvostý, lasica myšozravá, tchor tmavý, kuna lesná, vydra riečna, líška hrdzavá a iné..

1.1.3 INFRAŠTRUKTÚRA

1.1.3.1 Technická infraštruktúra

Telekomunikácie a informačná infraštruktúra

Z hľadiska telekomunikačnej siete patrí obec Obec do UTO Poprad. Územie je súčasťou Regionálneho technického centra východ a primárnej oblasti Poprad s prípojkami miestnej telefónnej siete na telefónnu ústredňu. V obci je dobre fungujúca aj sieť mobilných operátorov a to: Slovak Telekom, a.s., Orange Slovensko a.s., O2 a.s.

Elektrická rozvodná sieť

Obec Osturňa je elektrickou energiou napájaná z elektrickej stanice ES Kežmarok vedením VN 254 – 22 kV. . Vedenie elektrickej energie VN prechádza prevažne okrajom obce a zásobuje distribučné trafostanice 22/0,4 kV. Rozvody elektrickej energie sú realizované kombináciou vzdušného a káblového vedenia. Na území Osturňa je použitý normalizovaný systém NN 3PEN 50 Hz 400 V/TN-C. Elektrická sieť nízkeho napätia je vzdušná a prevádzkuje sa ako lúčová. Domové prípojky sú realizované väčšinou závesným, resp. zemným káblom. Na rozvod elektrickej energie je napojených 100 % domácnosti a v obci sa v najbližšom plánovacom období nepredpokladá ďalšie rozširovanie rozvodov elektrickej energie.

Verejné osvetlenie

Vonkajšie osvetlenie v obci je napájané vzdušným vedením a svietidla sú osadené na stĺpoch verejného osvetlenia, ktoré pokrýva celé obývané územie obce. V najbližšom období nepredpokladáme potrebu rekonštruovať alebo rozširovať rozvody verejného osvetlenia a v tomto programovacom období predpokladáme len výmenu svietidiel za energetický menej náročnejšie a zároveň účinnejšie svietidla.

Obecný rozhlas, monitorovací systém a média

Obec ma vybudovaný funkčný káblový rozhlas, ktorým zamestnanci úradu zabezpečujú prenos informácií a oznamov pre obyvateľov a návštevníkov širšieho centra obce. Čo sa týka monitorovacieho systému v obci nie sú inštalované žiadne snímacie zariadenia. Je potrebná rekonštrukcia obecného rozhlasu.

Plynofikácia

Obec nie je napojená na rozvod zemného plynu.

1.1.3.2 Dopravná infraštruktúra

Cestná doprava

Obec Osturňa je na cestnú sieť napojená prostredníctvom cesty III/5422, ktorá prechádza obcou a napája sa na cestu II/542 v smere Spišská Stará Ves – Spišská Bela. Táto sa v Spišskej Belej napája na cestu I/77, ktorá pokračuje v smere na Starú Ľubovňu a následne na cestu I/68, ktorá smeruje na Prešov a Košice. V Spišskej Bele smerom na Poprad sa dostaneme cestou I/ 66 ,kde sa v Poprade napojí na diaľničnú sieť v smere Prešov – Ružomberok – Bratislava.

Železničná doprava

Obec nie je napojená priamo na železničnú sieť. Najbližšia železničná stanica je v Poprade, ktorý je od obce vzdialený 54,4 km, z ktorého sa možno pripojiť na hlavné železničné ťahy Košice – Bratislava a medzinárodné železničná doprava z Bratislavy do Viedne a Budapešti a cez Púchov do Prahy.

Osobná autobusová doprava

Obec Osturňa je vybudovaná a na celoštátnu cestnú sieť napojená prostredníctvom cesty II/542 v smere Spišská Stará ves – Spišská Bela.

Verejná preprava osôb v obci a jej vzťahu na vonkajšie väzby: v obci sa nachádza 8 autobusových zastávok.

Doprava v obci je riešená autobusovými spojmi.

Poprad – Spišské Hanušovce – Rázcestie – SAD

Spišské Hanušovce – Osturňa

Stará Ľubovňa - Spišská Stará Ves – SAD stanica

Spišská Stará Ves – Spišské Hanušovce- Rázcestie – SAD - Osturňa

Spišské Hanušovce - Osturňa

Letecká doprava

V meste Poprad, ktorý je od obce Osturňa vzdialený 54,4 km sa nachádza medzinárodné letisko. Letisko má veľký prínos pre celý tatranský región v oblasti cestovného ruchu nakoľko leteckú dopravu využívajú turisti najmä z krajín bývalých sovietskych republík a západnej Európy. Domáci obyvatelia medzinárodné letisko v Poprade využívajú hlavne na charterové lety v letnom dovolenkovom období do prímorských destinácií prípadne pravidelne lety do Londýna a iných miest, kde veľa hlavne mladých ľudí cestuje za prácou.

Cyklistická doprava

V súčasnosti sa v obci nenachádzajú žiadne cyklistické chodníky ale v obci a jej okolí sú vybudované cyklotrasy, ktorými sa dá dostať do obce Ždiar ako aj cyklistické chodníky vedúce na poľské územie v obci ako cyklistické chodníky slúžia cesta III. triedy a miestne komunikácie. Z obce Osturňa je prepojená lesnou cestou do obce Ždiar.

1.1.3.3 Vodovodná a kanalizačná sieť

Zásobovanie pitnou vodou

Vodovod v obci sa začal budovať v roku 1996 v súčasnom období je dĺžka vodovodného potrubia cca 4,5 km čo predstavuje pri dĺžke obce (9 km) 50% pokrytie. Predstavitelia obce plánujú realizovať rozšírenie vodovodných rozvodov tak aby všetky domácnosti v obci boli napojené na rozvody pitnej vody. Rozvody pitnej vody sú potrebné aj z hľadiska ďalšieho rozvoja obce a to hlavne pre rozširujúce sa budovanie zariadení pre CR.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Rozvody na odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd sa v obci nenachádzajú. Domácnosti riešia problémy s odpadovou vodou výstavbou zberných žúmp, ktoré sú pravidelne vyvážané. Najschodnejším riešením sa javí výstavba domových čističiek odpadových vôd.

Dažďové vody z intravilánu obce sú z časti odvádzané v priekopách na okraji ciest prípadne dažďová voda voľne steká do potoka, ktorý prechádza stredom obce.

1.1.4 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Obec predstavuje v hierarchii relevantných subjektov najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba naplňať environmentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NRSR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržania ekologickej stability.

Kataster obce Osturňa patrí do ochranného pásma Pieninského národného parku. V chotári obce ležia dve z jeho prírodných rezervácií (Veľké Osturnianske jazero a Malé jazerá) a jediná prírodná pamiatka (Jazero) preto ochrana životného prostredia sa jej obyvateľov výsostne dotýka a kvalita životného prostredia má veľký vplyv na rozvoj v oblasti cestovného ruchu.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programu odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obec Osturňa má vypracovaný program odpadového hospodárstva. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj nakladanie s odpadmi v súlade s platným zákonom. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov, vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Obec má zabezpečený vývoz komunálneho odpadu 2 x do mesiaca. V obci je zriadený separovaný zber a triedy sa na tieto komodity: plasty, papier, sklo, kovy a viac kombinované materiály. Mimo toho sa v obci realizuje vývoz odpadu vo veľkokapacitných kontajneroch, ktorý prebieha podľa potreby a požiadaviek obyvateľov obce. Vývoz elektroodpadu a nebezpečného odpadu je organizovaný 2 x ročne. Obec nemá vlastný zberný odpadový dvor ani kompostáreň či spaľovňu odpadu. Ročne sa v obci vyprodukuje 30 t odpadu a na svojom území obec neeviduje žiadnu čiernu skládku.

Ochrana pred povodňami

Pre zabezpečenie ochrany intravilánu obce pred privalovými dažďovými vodami sú vybudované nad obcou záchytné priekopy – poldre. Ináč je všetka dažďová voda zvedená do priekop a potoka, ktorý preteká stredom obce. V čase privalových dažďov dochádza často k vyliatiu sa potoka s koryta a dochádza k podmyvaniu brehov potoka.

Civilná ochrana obyvateľstva

V súčasnosti v obci nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. Obec má spracovaný evakuačný plán v rámci ktorého sú obyvatelia obce informovaný o prípadných zhromaždiskách obyvateľov alebo krytov v prípade nepredvídateľných udalostí.

Požiarina ochrana

V obci sa nachádza požiarne zbrojnica. V prípade väčšieho požiaru sa najbližšie zásahové jednotky nachádzajú v mestách Spišská Bela a Spišská Stará Ves. V k. ú. obce Osturňa je vybudovaná protipožiarne vodná nádrž.

1.1.5 OBYVATEĽSTVO

Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako sú pohlavie, vek, vierovyznanie, vzdelanie, atď. Tabuľka číslo 5 ukazuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Osturňa v roku 2014 na základe údajov zo Štatistického úradu SR.

Tabuľka 6 Počet obyvateľov žijúcich v obci ku 31.12. 2014

Spolu	Muži	Ženy
310	157	153

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Z údajov v tabuľke č.5 vidíme, že v rámci pohlavia z celkového počtu obyvateľov 1382 je 702 obyvateľov ženského pohlavia čo predstavuje 50,8%. Tento údaj kopíruje aj priemer Prešovského kraja. Počet obyvateľov obce tabuľka č.6 za posledných 10 rokov mierne stúpol (približné o 50 osôb) a to najmä vplyvom prirodzeného prírastu.

Tabuľka 7 Počet obyvateľov podľa pohlavia

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Osturňa k 1.1.	398	397	383	364	352	350	332	330	329	316
Osturňa k 31.12.	397	383	364	352	350	332	330	329	316	310
Muži	204	196	183	178	176	168	166	165	159	157
Ženy	193	187	181	174	174	164	164	164	157	153

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Hustota obyvateľov

V tabuľke 8 vidíme pre porovnanie údaj o hustote obyvateľov na 1 km². A to za obec Osturňa, okres Kežmarok, Prešovský kraj a Slovenskú republiku. Z vyššie uvedených údajov vyplýva, že hustota obyvateľov na 1 km² mierne klesá nakoľko klesá aj počet obyvateľov obce. Tento fakt je daný veľkosťou katastrálneho územia obce a počtom obyvateľov obce.

Tabuľka 8 Hustota obyvateľov k 31.12. podľa územia a roku (osoba/km²)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Osturňa	9,7	9,4	9,0	8,7	8,4	8,2	8,0	8,0	7,8	7,6
Okres Kežmarok	77,9	78,6	79,3	80,0	80,9	81,7	112,0	112,9	113,8	114,7
Prešovský kraj	88,9	89,1	89,3	89,5	89,8	90,1	90,8	91,0	91,2	91,3
Slovenská republika	109,9	110,0	110,1	110,3	110,5	110,8	110,1	110,3	110,4	110,5

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

1.1.5.1 Obyvateľstvo podľa vierovyznania a národnosti

Obyvateľstvo podľa vierovyznania

Obec je podľa kritérií vierovyznania značne homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila ku gréckokatolíckemu vierovyznaniu (86,0 %), čo je dané historickými skutočnosťami ešte z obdobia osídľovania obce.

Tabuľka 9 Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa vierovyznania (v %)

	SODB 2001		SODB 2011		Rozdiel 2011 - 2001
	Počet	%	Počet	%	
Rímskokatolícka cirkev	35	8,8	21	6,3	-2,5
Gréckokatolícka cirkev	336	84,4	289	86,0	1,6
Pravoslávna cirkev	2	0,5	0	0	-0,5
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	0	0	6	1,8	1,8
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0,3	0	0	-0,3
Bez vyznania	4	1,0	2	0,6	-0,4
Iné	0	0	1	0,3	0,3
Nezistené	20	5,0	17	5,1	0,0
Spolu	398	100	336	100	

Zdroj: <http://sodb.infostat.sk/sodb/index.htm>; <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

Obyvateľstvo podľa národnosti

Na základe údajov z roku 2011 (tabuľka 10) vyplýva, že 94,9 % obyvateľov obce je slovenskej národnosti druhé najvyššie zastúpenie tu majú obyvatelia s českou (0,9 %) prípadne poľskou (0,6%) národnosťou. Čo je dané historickými skutočnosťami a to donedávna spoločný Česko – Slovenský štát a blízkosť hraníc s Poľskou republikou.

Tabuľka 10 Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti (v %)

	SODB 2001		SODB 2011		Rozdiel 2011 - 2001
	Počet	%	Počet	%	
Slovenská	370	93,0	319	94,9	2,0
Rusínska	1	0,3	2	0,6	0,3
Ukrajinská	1	0,3		0,0	-0,3
Česká	4	1,0	3	0,9	-0,1
Poľská	2	0,5	2	0,6	0,1
Ruská	1	0,3	1	0,3	0,0
Ostatné, nezistené	19	4,8	9	2,7	-2,1
Spolu	398	100	336	100	

Zdroj: <http://sodb.infostat.sk/sodb/index.htm>; <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

1.1.5.2 Stav a pohyb obyvateľstva v obci

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Osturňa vidíme, že situácia čo sa týka vývoja počtu trvalo bývajúceho obyvateľstva je negatívna. Nakoľko počet obyvateľov obce za posledných 10 rokov klesol takmer o 90 (presne 87) obyvateľov.

Tabuľka 11 Prehľad stavu trvalo bývajúceho obyvateľstva za posledných 10 rokov (osoba)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	397	383	364	352	350	332	330	329	316	310
Muži	204	196	183	178	176	168	166	165	159	157
Ženy	193	187	181	174	174	164	164	164	157	153
% žien	48,61	48,82	49,72	49,53	49,71	49,39	49,69	49,84	49,68	49,35

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Prírodný prírastok obyvateľstva

Tabuľka číslo 12 prezentuje prírodný prírastok/úbytok obyvateľstva v SR, okrese Kežmarok Prešovskom samosprávnom kraji a Slovensku na 1000 obyvateľov, ako aj prírodný prírastok v obci Osturňa. Z tabuľky vyplýva, že obec ma za posledných 10 rokov každoročne záporný prírastok obyvateľstva a to aj napriek tomu, že prírodný prírastok obyvateľstva je v okrese Kežmarok, Prešovskom kraji aj v Slovenskej republike za sledované obdobie kladné hodnoty. Táto hodnota je daná aj tým, že v obci nežijú príslušníci marginalizovanej rómskej komunity pre ktoré sú typické mnohopočetné rodiny a oveľa vyšia pôrodnosť.

Tabuľka 12 Prírodný prírastok obyvateľstva za posledných 10 rokov

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prírodný prírastok obyvateľstva (Osoba)	Osturňa	-1	-11	-12	-4	-1	-8	-1	-6	-3	-5
Hrubá miera prírodného prírastku obyvateľstva (Promile)	Osturňa	-2,5	-28,4	-32,3	-11,1	-2,9	-23,5	-3,0	-18,2	-9,3	-16,0
	Slovenská republika	0,2	0,1	0,1	0,8	1,5	1,3	1,6	0,6	0,5	0,7
	Prešovský kraj	3,7	3,5	3,2	4,1	5,1	4,5	4,4	3,2	3,2	3,2
	Okres Kežmarok	8,2	8,4	7,6	10,3	11,1	10,8	10,6	8,7	8,5	8,5

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Počet živonarodených

Za posledných 10 rokov sa v obci narodilo od 0 do 4 detí ročne pričom v posledných troch rokoch je to priemerne menej ako dve deti ročne. V tomto ukazovateli sú v porovnaní s obcou na tom lepšie ako v okrese Kežmarok tak v Prešovskom kraji. Je to dané tým, že mladá generácia z obce odchádza za vzdelaním a za prácou do iných regiónov a tam sa väčšinou aj usadí a zakladá si rodiny. V obci tak ostáva len obyvateľstvo vo vyšších vekových kategóriách. Taktiež za zmienku stojí údaj, že za posledných 10 rokov v obci nedošlo k žiadnemu prípadu mŕtvonarodeného dieťaťa.

Tabuľka 13 Hrubá miera živorodenosti za posledných 10 rokov

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení (Osoba)		4	1	2	3	3	2	4	3	0	2
Živonarodení	Osturňa	4	1	2	3	3	2	4	3	0	2

(Osoba)											
Hrubá miera živorodenosti (Promile)	Osturňa	10,1	2,6	5,4	8,3	8,6	5,9	12,1	9,1	0,0	6,4
	Okres Kežmarok	16,5	16,5	16,1	18,0	19,3	18,5	18,4	16,0	15,9	15,3
	Prešovský kraj	12,2	12,0	11,8	12,5	13,5	13,1	12,7	11,6	11,5	11,4
	Slovenská republika	10,1	10,0	10,1	10,6	11,3	11,1	11,3	10,3	10,1	10,2

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Počet zomretých

Hrubá miera úmrtnosti sa v obci pohybuje v období medzi rokmi 2005 – 2014 v hodnotách približne od 9,3 – 37,6 promile. Tento údaj je daný vekovou štruktúrou obyvateľov obce, keď v ňom prevláda obyvateľstvo vo vyšších vekových kategóriách. V porovnaní s údajmi za okres Kežmarok a Prešovský kraj sú tieto hodnoty vyššie čo vyplýva s vyššie uvedených skutočností.

Tabuľka 14 Hrubá miera úmrtnosti za posledných 10 rokov

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zomretí (Osoba)	Osturňa	5	12	14	7	4	10	5	9	3	7
Hrubá miera úmrtnosti (Promile)	Osturňa	12,6	30,9	37,6	19,4	11,5	29,4	15,1	27,3	9,3	22,4
	Okres Kežmarok	8,4	8,0	8,5	7,6	8,2	7,7	7,8	7,3	7,4	6,8
	Prešovský kraj	8,5	8,5	8,6	8,4	8,4	8,5	8,3	8,4	8,3	8,2
	Slovenská republika	9,9	9,9	10,0	9,8	9,8	9,8	9,6	9,7	9,6	9,5

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Migrácia obyvateľstva

Migračné saldo v obci má negatívnu hodnotu keď výnimku tvorí len rok 2005 v ktorom bol počet obyvateľov, ktorí sa do obce prisťahovali a počet obyvateľov, ktorí z obce odišli vyrovnaný ináč po celé sledované obdobie každý rok počet obyvateľov, ktorý sa z obce odsťahovali je vyšší ako počet obyvateľov, ktorí sa do obce prisťahovali. bol zaznamenaný väčší počet obyvateľov ktorí sa vysťahovali z trvalého pobytu ako tých ktorí sa na trvalý pobyt prisťahovali. V porovnaní s okresom Kežmarok a Prešovským krajom kde za posledných 10 rokov vykazujeme viac vysťahovaní ako prisťahovaní.

Tabuľka 15 Prehľad migrácie obyvateľstva obce za posledných 10 rokov

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prisťahovaní na trvalý pobyt (Osoba)		3	3	0	0	1	6	2	6	0	6
Vystáňovaní z trvalého pobytu (Osoba)		3	6	7	8	2	16	3	1	10	7
Migračné saldo (Osoba)	Osturňa	0	-3	-7	-8	-1	-10	-1	5	-10	-1
Hrubá miera migračného salda (Promile)	Osturňa	0	-7,7	-18,8	-22,2	-2,9	-29,4	-3,0	15,2	-31,0	-3,2
	Okres Kežmarok	0,4	1,2	-0,6	0,2	-0,2	-0,7	-1,3	-1,0	-0,7	0,1
	Prešovský kraj	-1,4	-1,1	-1,4	-1,6	-1,3	-1,5	-1,7	-1,3	-1,4	-1,9
	Slovenská republika	0,6	0,7	1,2	1,3	0,8	0,6	0,6	0,6	0,4	0,3

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Celkový prírastok obyvateľstva

Celkový prírastok obyvateľstva poukazuje v absolútnych číslach rast alebo pokles počtu obyvateľov v obci prípadne v iných NUTS. Za posledných 10 rokov môžeme konštatovať, že v obci Osturňa stále klesá počet obyvateľov.

Tabuľka 16 Celkový prírastok obyvateľstva za posledných 10 rokov

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	Osturňa	-1	-14	-19	-12	-2	-18	-2	-1	-13	-6

Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva (Promile)	Osturňa	-2,51	-36,08	-51,08	-33,33	-5,75	-52,94	-6,04	-3,03	-40,31	-19,17
	Okres Kežmarok	8,57	9,67	7,03	10,49	10,89	10,06	9,26	7,65	7,79	8,62
	Prešovský kraj	2,3	2,4	1,8	2,5	3,8	3,0	2,7	1,9	1,9	1,3
	Slovenská republika	0,8	0,8	1,4	2,1	2,3	1,9	2,2	1,2	0,9	1,0

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Sobášnosť a rozvodovosť

Na základe údajov v tabuľke 17 môžeme konštatovať takmer vývoj počtu sobášov ako aj hrubú mieru sobášnosti v obci, okrese a kraji.

Čo sa týka rozvodovosti tabuľka 18 môžeme konštatovať, že počet rozvodov je v obci nízky. Ako dôvod tohto faktu je iný životný štýl obyvateľov obce a väčšie rodinné väzby a vyznávanie tradičných rodinných hodnôt.

Tabuľka 17 Prehľad počtu sobášov v obci za posledných 10 rokov

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sobáše (Počet v jednotkách)	Osturňa	1	3	1	0	0	2	1	3	0	0
	Hrubá miera sobášnosti (Promile)	2,5	7,7	2,7	0	0	5,9	3,0	9,1	0	0
Hrubá miera sobášnosti (Promile)	Okres Kežmarok	6,4	6,1	6,5	6,9	7,0	7,0	6,1	6,5	6,2	6,2
	Prešovský kraj	5,5	5,4	5,6	5,9	5,6	5,6	5,6	5,6	5,5	5,6
	Slovenská republika	4,8	4,8	5,1	5,2	4,9	4,7	4,8	4,8	4,7	4,9

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Tabuľka 18 Prehľad počtu rozvodov v obci za posledných 10 rokov

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Rozvody (Počet v jednotkách)		0	0	0	1	1	0	1	0	1	1
Hrubá miera rozvodovosti (Promile)	Osturňa	0	0	0	2,8	2,9	0	3,0	0	3,1	3,2
Hrubá miera rozvodovosti (Promile)	Okres Kežmarok	1,4	1,1	1,2	1,6	1,8	1,5	1,6	1,0	1,4	1,7
	Prešovský kraj	1,4	1,4	1,5	1,6	1,8	1,7	1,6	1,6	1,5	1,5
	Slovenská republika	2,1	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2	2,1	2,0	2,0	1,9

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

1.1.5.3 Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva je veľmi dôležitý údaj, ktorý ukazuje predpokladaný vývoj počtu obyvateľov v sledovanom území. Tento údaj má vplyv aj na ďalší rozvoj sledovaného územia a to po stránke sociálnej tak aj po stránke hospodárskej. Z údajov uvedených v tabuľke 19 vidíme meniacu sa vekovú štruktúru obyvateľov obce Osturňa z uvedených hodnôt môžeme konštatovať, že počet obyvateľov do 0 do 14 rokov nám ubúda čo je dané hlavne tým, že kým v minulosti boli viacpočetné rodiny bežné hlavne vo vidieckych oblastiach tento trend ustál a v poslednom období je už viacpočetná rodina vzácnosťou. Tento trend je jasný aj z ďalších ukazovateľov a to pri kategórií obyvateľstva od 15 do 64 rokov t.j. tzv. produktívny vek a taktiež nárast počtu obyvateľov v kategórií 65 rokov a viac t.j. obyvateľstvo v post produktívnom veku.

Tabuľka 19 Veková štruktúra obyvateľstva za posledných 10 rokov – hlavné vekové kategórie

	14 rokov alebo menej		Od 15 do 64 rokov		65 rokov alebo viac		Spolu
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	
2005	64	16,12	244	61,46	89	22,42	397
2006	62	16,18	239	64,07	82	19,75	383
2007	60	16,48	231	63,46	73	20,06	364
2008	54	15,34	226	64,20	72	20,46	352
2009	52	14,85	225	64,28	73	20,87	350

2010	46	13,85	218	65,66	68	20,49	332
2011	43	13,03	221	66,96	66	20,01	330
2012	40	12,15	221	67,17	68	20,66	329
2013	36	11,39	214	67,72	66	20,89	316
2014	30	9,67	213	68,70	67	21,63	310

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Pri porovnaní podielu osôb v hlavných vekových kategóriách vidíme trend typický pre obec a to znižovanie počtu obyvateľov v nižších vekových kategóriách a zvyšovanie počtu obyvateľov hlavne v produktívnom veku. Pre úplnosť prehľadu ponúkame štruktúru obyvateľov v päťročných vekových kategóriách za posledných 10 rokov, ktoré sú uvedené v tabuľke č.20.

Tabuľka 20 Štruktúra obyvateľov v päťročných vekových kategóriách

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
4 roky alebo menej	21	20	14	12	11	9	12	13	9	7
Od 5 do 9 rokov	21	17	17	19	18	17	16	13	11	8
Od 10 do 14 rokov	22	25	29	23	23	20	15	14	16	15
Od 15 do 19 rokov	23	21	19	20	21	21	23	25	18	18
Od 20 do 24 rokov	18	16	19	21	19	21	20	21	22	26
Od 25 do 29 rokov	37	30	23	21	21	12	12	13	13	11
Od 30 do 34 rokov	31	36	34	30	28	29	22	17	17	16
Od 35 do 39 rokov	23	22	26	27	28	30	32	35	30	28
Od 40 do 44 rokov	23	24	19	21	21	20	21	25	27	27
Od 45 do 49 rokov	26	23	25	22	24	22	23	20	21	21
Od 50 do 54 rokov	26	31	30	27	25	23	23	25	25	24
Od 55 do 59 rokov	18	17	14	18	21	23	27	27	26	24
Od 60 do 64 rokov	19	19	22	19	17	17	18	13	15	18
Od 65 do 69 rokov	19	18	17	18	17	18	16	21	19	18
Od 70 do 74 rokov	18	16	19	19	19	18	17	15	16	14

Od 75 do 79 rokov	25	21	17	16	18	13	14	16	16	16
Od 80 do 84 rokov	20	22	15	12	12	13	11	9	8	12
Od 85 do 89 rokov	6	4	4	7	6	5	8	7	5	4
Od 90 do 94 rokov	1	1	1	0	1	1	0	0	2	3
Spolu	397	383	364	352	350	332	330	329	316	310

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

1.1.6 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

Obyvatelia obce Osturňa sa v prevažnej miere zamestnávajú v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva a priemyslu. Z toho nám vychádza pri hodnotení obyvateľov podľa stupňa najvyššieho vzdelania, že z vyššie uvedených dôvodov je vzdelanostná úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľov nižšia a je tu vysoké percento obyvateľov bez vzdelania a tak základného, učňovského (bez maturity) a stredného odborného (bez maturity). V poslednom období sa však tento trend mení a čoraz viac hlavne mladších obyvateľov obce pokračuje v štúdiu na stredných a následne vysokých školách a univerzitách. Tento trend však brzdí to, že obyvatelia, ktorí dosiahnu vyššie vzdelanie nenachádzajú uplatnenie na trhu práce v obci a blízkom okolí a preto sa nevracajú domov ale ostávajú bývať tam, kde majú možnosť zamestnať sa.

Tabuľka 21 Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

	SODB 2001		SODB 2011		Rozdiel 2011 - 2001
	Počet	%	Počet	%	
Základné	185	46,5	104	31,0	-15,5
Učňovské (bez maturity)	44	11,1	73	21,7	10,7
Stredné odborné (bez maturity)	51	12,8	36	10,7	-2,1
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	12	3,0	6	1,8	-1,2
Úplné stredné odborné (s maturitou)	18	4,5	39	11,6	7,1
Úplné stredné všeobecné	5	1,3	5	1,5	0,2
Vyššie	0	0,0	1	0,3	0,3
Vysokoškolské bakalárske	1	0,3	5	1,5	1,2

Vysokoškolské magisterské, inžinierské, doktorské	4	1,0	6	1,8	0,8
Bez školského vzdelania	55	13,8	47	14,0	0,2
Nezistené	23	5,8	14	4,2	-1,6
Úhrn	398	100	336	100	

Zdroj: www.census2011.statistics.sk/tabulky.html

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra relatívne pozitívny pomer. Pre ďalší rozvoj obce je však potrebné naďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním nakoľko práve tieto kategórie obyvateľstva má najväčšiu možnosť uplatnenia sa na trhu práce.

Tabuľka 22 Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity (SODB 2011)

Pohlavie		Muži	Ženy	Spolu	
Osoby ekonomicky aktívne	spolu		87	52	139
	%		62,6	37,4	100,0
	z toho	osoby na materskej dovolenke	0	4	4
		pracujúci dôchodcovia	2	1	3
		nezamestnaní	27	15	42
	vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch		6	1	7
Osoby na rodičovskej dovolenke		0	3	3	
Nepracujúci dôchodcovia		41	62	103	
Ostatní nezávislí		1	1	2	
Osoby závislé	spolu		29	43	72
	v tom	deti do 16 rokov	19	31	50
		študenti stredných škôl	8	6	14

	študenti vysokých škôl	2	6	8
Ostatní závislí, nezistení		10	7	17
Úhrn obyvateľstva		168	168	336
Narodení v obci bydliska	spolu	126	103	229
	%	75,0	61,3	68,2

Zdroj: www.census2011.statistics.sk/tabulky.html

Štruktúra zamestnanosti

V roku 2011 štruktúru zamestnanosti v obci Osturňa bola na základe údajov zo Štatistického úradu nasledovná. Najviac obyvateľov obce pracovalo v sektore poľnohospodárstva, lesníctva, priemyslu a stavebníctva. Tieto údaje sú logickým vyústením podmienok a lokality v ktorej sa obec Osturňa nachádza a čo môže ponúknuť obyvateľom a návštevníkom.

Tabuľka 23 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetví (SODB 2011)

	Ekonomicky aktívne osoby			z toho dochádza do zamestnania
	muži	ženy	spolu	
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	28	10	38	28
Ťažba a dobývanie	1	0	1	1
Priemyselná výroba	19	14	33	15
Stavebníctvo	10	0	10	3
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	4	5	9	7
Doprava a skladovanie	2	5	7	5
Ubytovacie a stravovacie služby	4	1	5	3
Informácie a komunikácia	0	1	1	1
Finančné a poisťovacie činnosti	2	1	3	2
Odborné, vedecké a	0	1	1	1

technické činnosti				
Administratívne a podporné služby	0	1	1	0
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	1	6	7	2
Vzdelávanie	5	0	5	4
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	2	3	5	0
Umenie, zábava a rekreácia	1	0	1	1
Ostatné činnosti	2	0	2	2
Nezistené	6	4	10	7
Spolu	87	52	139	82

Zdroj: www.census2011.statistics.sk/tabulky.html

Vývoj nezamestnanosti

Nezamestnanosť v Prešovskom kraji je dlhodobo vyššia oproti celkovej evidovanej nezamestnanosti v SR. Za posledných 10 rokov bola najnižšia v roku 2007 (12,1 %). V nasledujúcich rokoch sa zvyšovala, čo bolo s najväčšou pravdepodobnosťou dôsledkom hospodárskej krízy. Za posledné dva roky dochádza k postupnému poklesu nezamestnanosti. Ku koncu roka 2014 bola aktuálna miera evidovanej nezamestnanosti v Prešovskom kraji 17,5 % a v okrese Kežmarok 25,6 %. Miera evidovanej nezamestnanosti mužov je nižšia ako u žien čo je dané charakterom oblasti, ktoré sa rozvíjajú a pre ktoré je typické vyššie zamestnávanie mužov ako žien (stavebníctvo, práce v lese a priemyselná výroba).

Tabuľka 24 Miera evidovanej nezamestnanosti k 31.12. daného roka (v %)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	11,4	9,4	8,0	8,4	12,7	12,5	13,6	14,4	13,5	12,3
Prešovský kraj	15,8	13,7	12,1	12,9	18,3	17,8	19,0	20,7	19,4	17,5
Okres Kežmarok	24,4	22,2	19,4	19,8	25,7	26,2	28,7	30,1	27,8	25,6
- muži	23,9	21,2	17,9	18,6	25,2	26,3	28,7	30,0	28,1	25,3
- ženy	25,0	23,7	21,5	21,3	26,4	26,0	28,6	30,1	27,4	26,0

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Z hľadiska vekovej štruktúry tvoria v okrese Kežmarok najväčšiu kategóriu nezamestnaných uchádzači a uchádzačky vo veku od 35 do 49 rokov – 36,5 % z celkového počtu uchádzačov a uchádzačiek. Veková štruktúra evidovaných nezamestnaných v okrese je porovnateľná so štruktúrou v SR a Prešovskom kraji. K zvýšeniu nezamestnanosti žien dochádza vo vekovej kategórii 35 – 49 rokov, pričom táto kategória tvorí až 31,5 % evidovaných nezamestnaných žien v okrese Kežmarok.

Tabuľka 25 Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2014 (v %)

Vek	Slovenská republika	Prešovský kraj	Okres Kežmarok		
			Spolu	Muži	Ženy
15-24	17,5	19,9	22,3	24,6	19,3
25-34	24,1	25,2	26,1	26,6	25,5
35-49	33,6	33,2	33,5	31,1	36,5
50 a viac	24,8	21,7	18,1	17,6	18,7

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov, v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonávajú politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Kežmarku, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP podporuje predovšetkým vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

1.1.7 BÝVANIE

Prevažujúcou funkciou obce je bývanie. Nachádza sa tu prevažne individuálna výstavba. Výstavba sa riadi schváleným Územným plánom obce.

Tabuľka 26 Početnosť bytového fondu

	Obývané byty	Neobývané byty	Prázdne byty (nepovinné)	Nezistené	Spolu
Byty v bytových budovách	115	133	133	0	248
Byty v budovách s jedným bytom	111	133	133	0	244
Byty v budovách s dvoma bytmi	0	0	0	0	0
Byty v budovách s tromi alebo viac bytmi	4	0	0	0	4
Byty v nebytových budovách	0	0	0	0	0
Nezistené	0	0	0	0	0
Spolu	115	133	133	0	248

Zdroj: <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

Tabuľka 27 Obývané domy podľa typu

Rodinné domy	Bytové domy	Iné
111	1	1

JUHAŠČÍKOVÁ, I., ŠKÁPIK, P., ŠTUKOVSKÁ, Z. 2013. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Domy v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-293-2

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty vo vlastných rodinných domoch 103. Iná forma vlastníctva bola zastúpená a to vlastné byty v bytových domoch 3 a iné 5. V obci sa nenachádzajú žiadne družstevné byty.

Tabuľka 28 Obývané byty podľa formy vlastníctva

Vlastné byty v bytových domoch	Byty vo vlastných rodinných domoch	Obecné byty	Družstevné byty	Iné
3	103	3	0	5

JUHAŠČÍKOVÁ, I., ŠKÁPIK, P., ŠTUKOVSKÁ, Z. 2013. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Byty v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-291-8

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúce tabuľky predstavujú vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania vodou tvoria najpočetnejšiu skupinu byty zo zásobovaním zo spoločného zdroja sú na základe údajov zásobované v 4 obývané byty. Rodine domy sú zásobované vodou v dĺžke cca 4,5 km z obecného vodovodu potrubím a ostatok z vlastných zdrojov.

Tabuľka 29 Obývané byty podľa zásobovania vodou

V byte zo spoločného zdroja	V byte z vlastného zdroja	Mimo bytu	Bez vodovodu
4	0	0	0

JUHAŠČÍKOVÁ, I., ŠKÁPIK, P., ŠTUKOVSKÁ, Z. 2013. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Byty v domoch v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-294-9

Prevažná väčšina (93) obytných jednotiek je zásobovaná tečúcou vodou. Bez tečúcej vody je 17 obytných jednotiek, v 5 prípadoch tento údaj nebol zistený.

Tabuľka 30 Obývané byty podľa systému dodávky vody

V obytnej jednotke je tečúca voda	V obytnej jednotke nie je tečúca voda	Nezistené	Spolu	
Osturňa	93	17	5	115

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Z hľadiska typu kúrenia tvoria najpočetnejšiu skupinu byty s ústredným lokálnym kúrením v počte 52. Jedná obytná jednotka ako typ kúrenia uvádza ústredné diaľkové vykurovanie a až 61 bytov je vykurovaných iným typom kúrenia. Jedná obytná jednotka je bez kúrenia.

Tabuľka 31 Obývané byty podľa typu kúrenia

Ústredné diaľkové	Ústredné lokálne	Iný typ kúrenia	Bez kúrenia
1	52	61	1

JUHAŠČÍKOVÁ, I., ŠKÁPIK, P., ŠTUKOVSKÁ, Z. 2013. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Byty v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-291-8

Až 130 bytových jednotiek nie je stále obývaných a slúži na rekreačné účely.

V rokoch 1946 – 1990 bolo v Osturni vybudovaných 82 bytových jednotiek. Pred rokom 1945 bolo vybudovaných 15 bytových jednotiek. V rokoch 1991 až 2000 bolo vybudovaných v obci 8 bytových jednotiek a po tomto období bolo vybudovaných 5 obytných jednotiek.

Najčastejšími zdrojmi energie využívanými na kúrenie je tuhé palivo (105 obytných jednotiek) a elektrická energia (2 obytné jednotky). Iný zdroj kúrenia vykazuje 1 obytná jednotka a v jednom prípade obytná jednotka nemá žiaden zdroj vykurovania.

Tabuľka 32 Obývané byty podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie

Plyn	Elektrina	Kvapalné palivo	Pevné palivo	Iný	Žiadny
0	2	0	105	1	1

JUHAŠČÍKOVÁ, I., ŠKÁPIK, P., ŠTUKOVSKÁ, Z. 2013. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Byty v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-291-8

Z hľadiska počtu obytných miestností sú najpočetnejšou skupinou byty s tromi a dvomi obytnými miestnosťami. V tesnom závесе sú obytné domy s päť a viac obytnými miestnosťami.

Tabuľka 33 Obývané byty podľa počtu obytných miestností

1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 a viac obytných miestností	Nezistené
10	28	45	13	23	0

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

1.1.8 PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

Obec Osturňa je typická podhorská obec ktorej obyvatelia sa už dlhé roky venujú hlavne poľnohospodárstvu a chovu hospodárskych zvierat.

Obyvatelia, ktorí sa nevenujú podnikaniu v oblasti cestovného ruchu a s tým spojených služieb dochádzajú za prácou do blízkych väčších miest ako napr. Poprad, Kežmarok, Spišská Stará Ves a Spišská Bela, kde je koncentrovaná podstatná časť výrobných aktivít a kde je smerovaná dochádzka za pracovnými príležitosťami.

V obci sa nachádza urbariát, kde je možnosť zamestnať sa.

1.1.9 ŠKOLSTVO

V súlade so zákonom č.416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobnosti z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1.7.2002 prešli materská škola a základná škola do zriaďovateľskej pôsobnosti obce. Nakoľko v obci bola v roku 1991 zrušená Základná škola a materská škola v súčasnom období detí navštevujú obidve zariadenia v Spišskej Starej Vsi. V budove bývalej základnej školy sa realizuje výstavba turistického centra - informačná kancelária, Osturňanská izba, ubytovanie, stravovanie a pripravujú sa priestory pre kultúrno spoločenské akcie pre návštevníkov tejto obce.

Do materskej a základnej školy deti z obce dochádzajú do Spišskej Starej Vsi, ktorá je od obce Osturňa vzdialená cca 20 km.

Možnosť pokračovania v ďalšom štúdiu majú absolventi základnej školy v meste Spišská Stará Ves vzdialená od obce 20 km, Kežmarok, vzdialený od obce 45 km a Poprad vzdialený od obce 54 km. V týchto mestách sídlia stredné odborné školy, gymnázia a učňovské školy rôzneho zamerania.

Najbližšie možnosti štúdia na vysokých školách a univerzitách je v mestách Poprad, Prešov, Košice prípadne Zvolen, Ružomberok, Žilina a Banská Bystrica.

1.1.10 SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

V poslednom období je charakteristické pre populáciou obyvateľstva zvyšovanie podielu obyvateľov v posproduktívnom veku a preto je predpoklad, že aj s meniacim sa vzťahom k tradičným rodinným hodnotám bude potrebné podniknúť určité opatrenia aj v tejto oblasti.

Najčastejšia pomoc pre osamelých občanov, o ktorých sa nemá kto postarať v starobe, je zabezpečenie opatrovateľskej služby v zmysle zákona o sociálnej pomoci. V rámci tejto aktivity obec nezamestnáva žiadnu opatrovateľku v zmysle zákona o opatrovateľskej službe. Túto službu

zabezpečuje obec v spolupráci s ÚPSVaR. Uvažuje sa zo zriadením zariadenia sociálnych služieb a pod. v budove starej fary a budovy starej školy.

Na území Prešovského samosprávneho kraja poskytuje sociálne služby 268 poskytovateľov zabezpečujúcich rôzne druhy sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách:

- sociálne služby krízovej intervencie,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
- sociálne služby s poskytnutím telekomunikačných technológií,
- podporné služby,
- odborné činnosti.

V okrese Kežmarok sa nachádzajú zariadenia, ktoré poskytujú sociálne služby občanom odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby. Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách definuje sociálnu službu ako odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Na území obce sú poskytované služby (v zmysle z. 448/2008 Zákon o sociálnych službách) v nasledujúcom rozdelení:

Tabuľka 34 Sociálne služby poskytované v obci

Názov poskytovanej služby v obci Osturňa	Existencia služby v obci	
	Áno	Nie
Sociálna služba na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízko prahovom dennom centre		X
Sociálna služba v nízko prahovom dennom centre pre deti a rodinu		X
Sociálna služba v zariadení pre seniorov		X
Sociálna služba v zariadení opatrovateľskej služby		X
Sociálna služba v dennom stacionári		X
Opatrovateľská služba		X
Prepravná služba		X
Odľahčovacia služba		X

Zdroj: Obec Osturňa

V obci žijú obyvatelia, ktorí sú poberateľmi sociálnych dávok a túto sociálnu pomoc využívajú ako súčasť sociálneho zabezpečenia v našom štáte. Takéto sociálne zabezpečenie je možné využívať

v prípade, že sa občan ocitne v zlej životnej situácii resp. v hmotnej núdzi, to znamená, že jeho príjem nedosahuje životné minimum. V dolevedenej tabuľke je rozdelenie obyvateľov obce podľa evidencie nezamestnaných a podľa druhu poberanej sociálnej dávky v sledovanom období.

Tabuľka 35 Počet evidovaných nezamestnaných a poberateľov sociálnych dávok

Druh sociálnej dávky/druh dôchodku	Stav k 31. 12.				
	2010	2011	2012	2013	2014
Starobný	85	81	78	77	75
Predčasný starobný	2	2	3	3	2
Invalidný s pokl. schop. VZČ do 70 % vr.	11	11	13	12	15
Invalidný s pokl. schop. VZČ nad 70 %	10	10	9	11	7
Invalidný spolu	21	21	22	23	22
Vdovský	43	41	39	37	38
Vdovecký	3	3	2	2	3
Sirotský	5	5	3	2	2
Invalidný z mladosti	0	0	1	1	1
Úhrn	159	153	148	145	143

Zdroj: Sociálna poisťovňa

Medzi cieľové skupiny, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením patria prevažne seniori, ale aj ostatní občania obce, ktorí sa nachádzajú v zlej sociálnej resp. nevyhovujúcej situácii. Medzi znevýhodnené skupiny, ktoré nemajú rovnaké šance a príležitosti, patria tiež ženy - zamestnankyne s nezaopatrenými deťmi (slabá ponuka služieb za zosúladienie rodinného a pracovného života.

Obec Osturňa ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa podieľa na vytváraní takých životných podmienok pre obyvateľov, ktoré podporujú ich osobnostný rozvoj a snaží sa zamedziť vzniku zlej životnej situácie občanov.

1.1.11 ZDRAVOTNÍCTVO

V obci sa nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie. V prípade potreby sú k dispozícii zdravotnícke zariadenia v Spišskej starej Vsi, Spišskej Bele prípadne v Kežmarku a Poprade.

Tabuľka 36 Zdravotnícke zariadenia v obci

Zdravotnícke zariadenia	2011	2012	2013	2014	2015
Lekárne a výdajne liekov	0	0	0	0	0
Samostatné ambulancie pediatra	0	0	0	0	0
Samostatné ambulancie stomatóloga	0	0	0	0	0
Samostatné ambulancie všeobecného lekára	0	0	0	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, SODB 2011

1.1.12 KULTÚRA A ŠPORT

Kultúrne pamiatky a zariadenia

Osturňa je jednou zo slovenských obcí, v ktorých život do súčasnosti prebieha v pôvodnej dedinskej zástavbe, tzv. živých skanzenov. Najcharakteristickejšou črtou obce je pôvodná zástavba jednotlivých, od seba nepravidelne vzdialených usadlostí a hospodárskych dvorov. Budovy vyznačujúce sa jednoduchosťou architektonických foriem lemujú po oboch stranách hlavnú cestu prechádzajúcu obcou.

Vzhľad typickej osturňanskej usadlosti zodpovedá charakteru prostredia, v ktorom sa nachádza. Základným stavebným materiálom je drevo, z ktorého je postavená celá stavba ako aj krov a sedlová strecha pokrytá šindľom. V prednej časti usadlosti stojí obytný dom, v zadnej stodola, maštal a iné hospodárske objekty. Ohraničenie objektu smerom do ulice je často riešené veľkým zastrešeným vjazdom pokrytým šindľom. Domy sú zvyčajne orientované dlhšou stranou s osou cesty.

Osturniansky dom so sedlovou šindľovou strechou je zrubovej konštrukcie. Býva posadený na kamennej podmurovke, ktorá vyrovnáva terénne nerovnosti. Vstup do domu je zvyčajne riešený cez pitvor, odkiaľ sa vchádza priamo do izby. Typickým znakom exteriéru domu sú výrazné okenice a škárovanie natierané kontrastnou farbou k základnej farbe trámov (používala sa prevažne modrá farba) ako aj farebné a ornamentálne zdobenie rezanej časti trámov.

Z viacerých pôvodných osturňanských usadlostí bolo stopäťdesiatsedem zapísaných do zoznamu pamiatkovo chránených objektov a obec bola v roku 1979 vyhlásená za Pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry.

Obec má plne funkčnú internetovú stránku (www.obec-osturna.sk), ktorá informuje občanov a návštevníkov obce o rôznych podujatiach a akciách, ktoré sa v obci a jej okolí konajú.

V obci svoju činnosť rozvíja aj viacero záujmových subjektov a to: DFS Osturňačik, FS Osturňanka, DHZ, PZ Bystrá, Historický a kultúrny spolok, Obecný spolok SČK.

Športoviská a športové podujatia

V obci sa nachádza ihrisko, ktoré sa používa aj pri organizovaní iných podujatí. V obci sa organizujú rôzne kultúrno-spoločenské podujatia (napr. furmanské preteky...).

1.1.13 CESTOVNÝ RUCH

Potenciál územia Prešovského kraja je pre cestovný ruch, rekreáciu a kúpeľníctvo značne rozsiahly a hlboko diferencovaný. Nachádzajú sa tu priestory poskytujúce možnosti pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu od vysokohorskej a horskej krajiny Vysokých Tatier, Spišskej Magury, Pienin, Čergova, Slánskych vrchov, Vihorlatu a Bukovských vrchov, významné prvky kultúrneho a historického dedičstva slúžiace ako cieľ poznávacieho turizmu, až po možnosť kúpania vo vodných nádržiach a termálnych kúpaliskách.

Najcennejšou devízou územia Prešovského kraja je vysoko hodnotná, zatiaľ relatívne málo narušená horská i podhorská krajina osobitá nielen v celoslovenskom, ale i stredoeurópskom kontexte poskytujúca nevšedné turistické a rekreačné vyžitie v prírodnom prostredí.

Súčasťou záujmu turistov o Osturňa je okrem stavieb ľudovej architektúry, významnou pamätihodnosťou gréckokatolícky neskorobarokový Chrám svätého Michala archanjela z roku 1796 nachádzajúci sa takmer uprostred obce. Jednoloďová stavba s polkruhovým presbytériom a predstavanou hranolovitou vežou s cibuľovou helmicou vo svojom pôdoryse a proporciách pripomína dispozíciu východoslovenských drevených cerkví. V prvej polovici 19. storočia ho upravili. Časť interiérového vybavenia pochádza z pôvodnej stavby. Areál chrámu so starým cintorínom ohraničuje drevený plot so šindľovou strieškou.

Ďalšími historickými pamiatkami sú drevená kaplnka svätého Kríža z roku 1898 pri hlavnej obecnej ceste a v chotári obce stojaca murovaná kaplnka Zosnutia presvätej Bohorodičky.

Ubytovacie zariadenia

V obci Osturňa je možnosť ubytovať sa v penziónoch a na súkromí. Musíme však konštatovať, že väčšinu chat využívajú ich majitelia na víkendové pobyty.

Stravovacie a reštauračné zariadenia

V obci sa nenachádzajú zariadenia, ktoré poskytujú návštevníkom reštauračné služby, v obci sa nachádza jedná prevádzka kde sa predáva potravinársky sortiment a jedno pohostinstvo.

Zástupcovia obce chcú v tomto plánovacom období zriadiť v budove bývalej školy zariadenie, kde by bolo možno okrem ubytovania sa k dispozícií aj jedáleň s ponukou hotových jedál. Toto zariadenie by sa využívalo aj pre organizáciu rôznych školení a iných obcou a občanmi organizovaných akcií. Toto zariadenie by veľmi pomohlo rozvoju cestovného ruchu v tejto oblasti Zamaguria.

1.1.14 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2009 – 2014

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce. Z uvedených čísel môžeme konštatovať, že obec vyrovnaný rozpočet a ekonomika obce sa uberá dobrým smerom z čoho vyplýva možnosť čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ a to aj formou spolufinancovania realizácie jednotlivých aktivít, ktoré obec plánuje realizovať v tomto programovacom období.

Tabuľka 37 Hospodárenie obce celkom (v €)

Rok	Príjmy		Výdavky		Výsledok hospodárenia
	Rozpočet	Skutočnosť	Rozpočet	Skutočnosť	
2013	70610	335137	70610	344862	+193883
2014	82495	139298	82495	141188	-269324

Zdroj: OcÚ Osturňa, 2015

1.1.15 SAMOSPRÁVA

Spôsob zriadenia obce

Obec Osturňa sa zriadila zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a to dňom volieb do orgánov samosprávy obcí t.j. 23. – 24. 11. 1990

Právomoci a kompetencie obce

Kompetencie obce (t.j. právomoc a pôsobnosť obce sú dané:

- Ústavou Slovenskej republiky (najmä čl. 64 – 71)
- Zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Platnou právnou úpravou SR
- Všeobecne záväznými nariadeniami obce na úseku samosprávnych činností (čl. 71 ods. 2 Ústavy SR)

Organizačná štruktúra obce

Súčasným zriadením verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Osturňa. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 5 poslancov, ktorí sú volení obyvateľmi obce na obdobie 4 rokov. Obec má zriadenú komisiu pre verejný poriadok v zložení:

Predseda komisie: Michal Brejčák

Členovia komisie: Ján Kaňuk

Mária Kaňuková

Petra Kosturáková

Ing. Vladimír Šimšaj

Najvyšším výkonným orgánom obce je starosta, ktorého volia obyvatelia obce na 4 roky.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Tabuľka 38 Príslušnosť obyvateľov k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Spišské Hanušovce
Sídlo pracoviska daňového úradu	Kežmarok
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Spišská Stará Ves
Sídlo Okresného súdu	Kežmarok

Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Kežmarok
Sídlo pracoviska okresného úradu	Kežmarok
Sídlo Okresného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Kežmarok
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Kežmarok

Zdroj: obec Osturňa

1.1.16 EX ANTE HODNOTENIE

Samospráva identifikovala projekty, ktoré plánuje realizovať v Programovom období 2013 - 2020 s výhľadom do roku 2022 v jednotlivých oblastiach. Realizáciou týchto projektov dôjde k zatraktívneniu územia obce a zvýšenie úrovne poskytovaných služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce.

Oblasť sociálna:

- Transformácia zariadení sociálnych služieb: opatrovateľská služba, podpora samostatného bývania, rehabilitačné stredisko, zariadenie podporovaného bývania, špecializované zariadenia, domov sociálnych služieb
- Príprava priestorov pre stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku
- Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry
- Organizácia pravidelných a nových kultúrnych podujatí
- Vytvorenie podmienok pre propagáciu obce

Oblasť hospodárska:

- Aktualizácia webovej stránky obce
- Budovanie informačných tabúlí
- Propagačná činnosť v cestovnom ruchu
- Podpora vytvárania a udržiavania zaujímavých a nových atraktivít v obci
- Podpora budovania siete malých a stredných firiem v obci
- Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií
- Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu
- Výstavba a dostavba parkovísk
- Výstavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách
- Výstavba a rekonštrukcia mostov a lávok
- Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry

- Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete
- Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia
- Rekonštrukcia a rozšírenie obecného rozhlasu
- Výstavba kanalizačnej siete
- Zvýšenie bezpečnosti v obci
- Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice
- Výstavba / modernizácia pietnych miest
- Vytvorenie turistického centrá so službami pre návštevníkov a obyvateľov, reštaurácia, ubytovanie

Oblasť environmentálna:

- Zabezpečiť a rozšíriť separáciu komunálneho odpadu
- Rekultivácia čiernych skládok
- Zabezpečiť dostatočné množstvo pitnej vody
- Výstavba protizáplavových opatrení
- Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov
- Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci
- Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Predpokladaná finančná hodnota jednotlivých plánovaných projektov a aktivít v rámci projektov sa nachádza vo finančnej časti tohto Programu rozvoja obce.

1.2 ANALÝZY VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Obec Osturňa je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Prešovský kraj má v rámci Slovenskej republiky najvyššiu pôrodnosť a najvyšší prirodzený prírastok obyvateľstva. Vplyvom migrácie je však celkový prírastok obyvateľstva len druhý najvyšší v SR. V poslednom období dochádza k úbytku populácie v predproduktívnom veku a nárastu populácie v produktívnom a poproduktívnom veku.

Prešovský samosprávny kraj patrí medzi kraje ktoré zaostávajú za rozvojom ostatných slovenských regiónov ako aj regiónov EU. Jeho úroveň HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily nedosahuje ani 40 % úrovne v súčasných krajinách EU. A aj keď náskok sa postupne znižuje, toto znižovanie je mierne a pri súčasných tempách rastu by hospodárstvo Prešovského kraja dosiahlo hladinu Európskej únie až v roku 2259.

Prešovský kraj sa na tvorbe celoštátneho hrubého produktu (HDP) podieľa objemom 9 čo je najmenší podiel zo všetkých krajov Slovenska.

Najvýznamnejším odvetvím hospodárstva Prešovského kraja je obchodná činnosť, ktorej sa v regióne venuje najviac podnikateľských subjektov. K významným hospodárskym odvetviam patrí aj spracovateľský priemysel, predovšetkým potravinársky, založený na poľnohospodárskej produkcii, odevný, textilný, drevospracujúci priemysel. V priemysle Prešovského kraja je zamestnaných približne 34 % ekonomický aktívneho obyvateľstva.

1.2.1 CHARAKTERISTIKA ŠPECIFICKÝCH STRÁNOK REGIÓNU

Prešovský kraj je územím s veľkým prírodným potenciálom, množstvom historických pamiatok, ľudovou architektúrou a folklórom. Uvedené skutočnosti vytvárajú predpoklad pre rozvoj cestovného ruchu v regióne. Obec Osturňa je situovaná v prostredí Spišskej Magury, ktorá je obľúbenou destináciou pre turistiku. Vzhľadom na potenciál, ktorý má tento región v oblasti cestovného ruchu, má veľké rezervy v oblasti poskytovania hotelových a reštauračných služieb.

Prešovský kraj je známy ako región plný turistických atrakcií. Je to región kúpeľov s vyše 400 minerálnymi a termálnymi prameňmi. Viac ako štvrtina všetkých kultúrnych pamiatok Slovenska sa nachádza práve na území Prešovského samosprávneho kraja. Okrem národných kultúrnych pamiatok v samotnom Prešove (detailne rozpísané v Podpornom dokumente) možno spomenúť mesto Bardejov s historickým centrom zapísaným v zozname svetového dedičstva UNESCO, Spišskú Kapitolu (UNESCO), stredoveké mesto Levoča s najvyšším dreveným oltárom na svete, jedinečný mestský hrad v Kežmarku, hrad Stará Ľubovňa zo 14-teho storočia, 26 drevených kostolíkov datovaných od 15-teho storočia, unikátne Opáľové bane v Dubníku, odkiaľ pochádza najväčší opál na svete, prešovské solné bane Solivary s technológiou zo 16. storočia, či Múzeum moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach.

V rámci rozlohy SR má Prešovský kraj rozlohu (18,3 %). Napriek tomu, že podiel Bratislavského, Trnavského, Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja predstavuje súhrne iba 34,8 % podiel na území SR, v týchto krajoch žije viac ako 46 % obyvateľstva. Najhustejšie obývaným krajom SR je Bratislavský s hustotou obyvateľstva 301 obyvateľov na km² a najnižšia hustota obyvateľstva je v Banskobystrickom kraji (70 obyvateľov na km²) a Prešovskom kraji (70 obyvateľov na km²).

Z celkového počtu sídiel tvoria až 92,9 % sídla do 1 999 obyvateľov, z ktorých najmä v horských a podhorských oblastiach prevládajú malé vidiecke sídla. Štruktúra osídlenia sa vyznačuje veľkou početnosťou malých obcí, najmä v severnej a severovýchodnej polohe. Značná časť obcí (63), čo predstavuje 9,47 %, nedosahuje veľkostnú kategóriu 100 obyvateľov. 23 sídiel má štatút mesta.

Kraj sa rozprestiera v smere západ – východ. Dĺžkou 250 km približne trikrát prekonáva svoju šírku. Prešovský kraj má spoločné hranice s dvoma samostatnými štátmi, Poľskom (360 km), Ukrajinou (38 km) a s tromi slovenskými kraji, Košickým, Banskobystrickým a Žilinským samosprávnym krajom.

Povrch Prešovského kraja je výrazne členitý, s pomerne vysokými horami, z ktorých najvyššie sú Vysoké Tatry. Nachádza sa tu najvyššie položené mesto na Slovensku – 2 655 m vysoký Gerlachovský štít. Z celkovej výmery kraja 899 761 ha zaberá lesná pôda 49,1 %.

V bohatej a pestrej prírode Prešovského kraja sa nachádza množstvo chránených území. Najcennejšie sú národné parky – Tatranský národný park, Pieninský národný park a Národný park Poloniny, v juhozápadnom cípe zasahuje do územia kraj časť Národného parku Nízke Tatry.

Vo vekovej štruktúre je pre viaceré okresy Prešovského kraja, v porovnaní s ostatnými krajinami a okresmi SR typický nadpriemerný podiel obyvateľstva v predproduktívnom a v produktívnom veku. Tento jav je charakteristický najmä v okresoch s vysokým podielom rómskeho obyvateľstva. V pohlavnej štruktúre obyvateľstva Prešovského kraja mierne prevládajú ženy (50,8 %).

Územie prešovského kraja je národnostne nehomogénne. Viac ako 9/10 predstavuje obyvateľstvo slovenskej národnosti. Najpočetnejšími menšinami sú rusínska a ukrajinská.

Z hľadiska medzinárodnej dopravy má Prešovský kraj významnú polohu na sever – juh, ale aj východ – západ. Prechádza ním dôležitý hlavný severný cestný koridor Bratislava – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, v smere sever – juh východný medzinárodný koridor Poľsko – Stará Ľubovňa- Prešov a Poľsko – Svidník- Prešov, ktorý pokračuje po spoločnej trase do Košíc a Maďarska.

Čo sa týka leteckej dopravy na území regiónu je medzinárodné letisko Poprad, ktoré slúži hlavne pre región Tatier a ďalšie časti kraja majú letecké spojenie z medzinárodného letiska Košice.

Železničné trate medzinárodného, resp. celoštátneho významu sú Žilina – Košice – Medzilaborce a Plaveč – Prešov – Košice.

Verejnú autobusovú dopravu zabezpečujú linky Slovenskej autobusovej dopravy a linky súkromných dopravcov.

Kľúčové charakteristiky pre ďalší ekonomický rozvoj regiónu:

a) zaostávajúce miestne hospodárstvo

Príčiny zaostávania je možné rozdeliť do niekoľkých skupín:

1. Nízka produktivita práce v sektoroch priemyslu a služieb
2. Nízka miera využitia pracovných síl vzhľadom na vysokú nezamestnanosť
3. Efektívnejšiemu rozvoju hospodárstva regiónu bráni aj nedostatočne vybudovaná infraštruktúra dopravných rýchlostných komunikácií

b) nevyužitý rozvojový potenciál

Územie Prešovského samosprávneho kraja poskytuje veľký potenciál rozvoja a je schopný zvyšovať konkurencieschopnosť jeho hospodárstva. Medzi najsilnejšie stránky regiónu patria:

- 1, Bohaté prírodné a kultúrno-historické danosti krajiny
- 2, Strategická poloha na hranici troch krajín a v hraničnom pásme EÚ
- 3, Mladá pracovná sila
- 4, Priaznivé klimatické prostredie a pôdne pomery
- 5, Výdatné zásoby minerálnych a liečivých prameňov a geotermálnych prameňov

c) únik mozgov

Stálym a pretrvávajúcim javom v regióne je dlhodobé vystáňovanie sa miestnych obyvateľov, ktoré súvisí s nízkou atraktivitou existujúcich pracovných miest a nízkou priemernou mzdou. Preto dochádza k problémom s udržaním kvalifikovanej pracovnej sily.

d) sociálne napätie

Sociálne napätie v marginalizovaných skupinách obyvateľstva ide ruka v ruku so zaostávajúcim hospodárstvom. Problémom je aj regionálne rozmiestnenie a dostupnosť zariadení sociálnych služieb najmä ide o penzióny a domovy dôchodcov.

e) znečistenie životného prostredia

Životné prostredie Prešovského kraja, predovšetkým jeho juhovýchodná časť, patrí k najviac znečisteným oblastiam na Slovensku. Oveľa dôležitejšie je, že toto znečistenie rastie a môže ohroziť ekologickú stabilitu. Aktuálnym problémom Prešovského kraja je aj neustále ohrozenie ničivými záplavami.

1.2.2 IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Sociálne faktory

Prešovský kraj patrí medzi najchudobnejšie regióny Slovenska. Napriek rastu jeho hrubého regionálneho produktu stále výrazne zaostáva za priemerom EÚ. Podiel Prešovského kraja na celkovom hrubom domácom produkte sa v posledných rokoch pohybuje medzi 8,5 – 9 %, čo je najnižší podiel zo všetkých krajov. Región je charakteristický vysokou nezamestnanosťou a nízkym podielom kvalifikovanej pracovnej sily. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva je oproti ostatným krajom Slovenska charakteristická vyšším podielom osôb s ukončeným a neukončeným základným vzdelaním. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Prešov dosahovala ku koncu roka 2014 hodnotu 14,8 %, čo je o 2,5 percentuálneho bodu viac ako miera evidovanej nezamestnanosti za Slovensko ako celok. Spomedzi evidovaných UoZ je v kraji vysoký podiel uchádzačov s ukončeným stredným odborným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním. Významnú časť evidovaných UoZ tvoria osoby s ukončeným základným vzdelaním a bez ukončeného základného vzdelania.

Demografické starnutie populácie v regióne vytvára tlak na zvyšovanie kvality a kapacity sociálnych služieb, najmä pre obyvateľov v poproduktívnom veku.

Technické a ekonomické faktory

Priemysel v kraji je rôznorodý, nie je výrazne zameraný na niektoré konkrétne výrobné odvetvia. Dôležitými priemyselnými odvetviami sú kovospracujúci, drevospracujúci, potravinársky, elektrotechnický, strojársky, chemický, textilný a odevný priemysel. Priemysel je koncentrovaný predovšetkým v okresných mestách. Významnými podnikmi pôsobiacimi v okolí obce sú Tatravagónka v Poprade. V rámci regiónu sa rozvíja aj oblasť stavebníctva.

Na území kraja pôsobí viac ako 16 tisíc firiem zameraných na tvorbu zisku a 55,5 tisíc súkromne podnikajúcich fyzických osôb (živnostníkov, vrátane fyzických osôb podnikajúcich na

základe iného ako živnostenského zákona). Svoju činnosť orientujú hlavne do odvetví stavebníctva, obchodu a priemyselnej výroby. Podľa počtu zamestnancov je 95 % firiem zaradených medzi malé podniky (do 49 zamestnancov), 1,6 % medzi stredné (od 50 - 249 zamestnancov) a 0,3 % medzi veľké podniky (nad 250 zamestnancov). Napriek tomu, že v kraji prevažujú malé a stredné podniky, ich počet je stále veľmi nízky a rovnako je nízka aj ich konkurencieschopnosť.

Z hľadiska odvetvovej štruktúry výroby má poľnohospodárstvo v Prešovskom kraji menej významné postavenie. Význam poľnohospodárstva spočíva predovšetkým v iných efektoch jeho pôsobenia na regionálny rozvoj. V rámci nich dôležitú úlohu má najmä krajinotvorný a ekologický efekt a rozvoj vidieka.

Environmentálne faktory

Medzi hlavné globálne ekologické problémy patria: znečisťovanie životného prostredia (ovzdušia, vôd a pôdy).

Ovzdušie.

V Prešovskom kraji bolo v roku 2008 evidovaných v databáze NEIS 1622 veľkých a stredných znečisťovateľov ovzdušia. V roku 2008 došlo v porovnaní s predchádzajúcim obdobím na území Prešovského kraja k zníženiu emisií všetkých základných znečisťujúcich látok okrem TOC.

Voda.

Územie prešovského kraja prináleží k horným častiam povodia riek Laborca, Ondavy s Topľou, Torusy, Hornádu a k povodiu Popradu a Dunajca. Z celkového počtu obyvateľov Prešovského kraja je na verejne vodovody napojených 78% obyvateľov kraja.

Pôda.

Prevažná časť územia disponuje stredne kvalitným pôdnym fondom. Jeho využitie je limitované množstvom atmosférickej vlhky vo vegetačnom období. Významná časť poľnohospodárskej pôdy (30 až 50%) je ohrozená, alebo potenciálne ohrozená vodnou eróziou (predovšetkým hornaté časti kraja). Hlavnou príčinou je nadmerný rast výmery ornej pôdy na úkor voči erózií podstatne odolnejším pasienkom, lúkam, podmáčaným plochám; zavedením veľkoblukov pôdy, odstraňovaním medzí, vetrolamov a terás.

Medzi ďalšie ekologické problémy v európskom a celosvetovom meradle patrí poškodzovanie zdravia ľudí, populačná explózia, kyslé dažde, skleníkový efekt, zväčšovanie ozónovej diery, znižovanie tvorby kyslíka, ohrozenie biodiverzity, úbytok a znehodnocovanie pôdy, úbytok lesov, nadmerné čerpanie nerastných zdrojov, nárast objemu odpadov a problémy s ich odstraňovaním. Najnápadnejším prejavom klimatickej zmeny je globálne otepľovanie. Popri čoraz častejších extrémnych prejavoch počasia (vlny horúčav, dlhšie trvajúce intenzívnejšie sucha, silnejšie a prudšie búrky, povodne a pod). Významným dôsledkom klimatickej zmeny bude ústup horských ľadovcov, častejší výskyt nebezpečných poveternostných javov. Súčasná klimatická a energetická politika EÚ sa zameriava na 3 ciele: zníženie emisií skleníkových plynov, zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov a úsporu primárnej energetickej spotreby.

STEEP faktory

V analýze vonkajšieho prostredia bola použitá STEEP analýza, ktorá posudzuje vonkajšie faktory v jednotlivých oblastiach. Ide o problémy na krajskej a celoštátnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj. Zmeny, ktoré v spoločnosti neustále prebiehajú tieto faktory neustále ovplyvňujú a preto ich nemožno posudzovať oddelene.

Tabuľka 39 STEEP analýza

STEEP faktory		
Sociálna oblasť	Hospodárska oblasť	Environmentálna oblasť
Sociálne faktory	Technologické a ekonomické faktory	Environmentálne faktory
<ul style="list-style-type: none">• Demografické zmeny• Zmeny v životnom štýle• Oslabovanie tradičných hodnôt v rodine	<ul style="list-style-type: none">• Rýchle tempo inovácií technológií• Postupná informatizácia spoločnosti• Ekonomická kríza• Nedostatočná kvalita podnikateľského prostredia v SR• Slabá ekonomická výkonnosť PSK	<ul style="list-style-type: none">• Globálne ekologické problémy• Hrozba zmeny klímy a jej dôsledkov• Klimatická a energetická politiky štátu a EÚ

Zdroj: Vlastný zdroj

K STEEP analýze ešte patri aj analýza politických faktorov (analýza týchto faktorov je uvedená len informatívne nakoľko celý PRO je spracovávaný v troch oblastiach: sociálne, hospodárskej a environmentálnej). Politické faktory sú dané najmä vstupom SR do NATO a EÚ v roku 2004, Schengenského priestoru v roku 2007, zavedením eura v roku 2009, globalizáciou ekonomiky a životného štýlu. Na zmiernenie dopadov ekonomickej krízy sú prijímané politické rozhodnutia v oblasti znižovania verejných výdavkov a zvyšovanie príjmov do štátneho rozpočtu, čo negatívne ovplyvňuje podnikanie i aktivity samospráv. Rozpočet Samosprávneho kraja je nižší v podobe nižších príjmov z podielových daní čo sa následne prejavuje v oblasti financovania školstva a sociálnych služieb. U obyvateľstva je možné badať nízku dôveryhodnosť hlavne v oblasti justície a korupčného správania sa vo verejnej správe.

1.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Na základe analytickej časti Programu rozvoja obce boli spracované SWOT analýzy a to pre:

- Oblasť sociálnu,
- oblasť hospodársku,
- oblasť environmentálnu.

Ich spracovaním sme získali nástroje potrebné na vypracovanie strategickej časti Programu rozvoja obce. Vyhodnotili sme silné a slabé stránky ako aj príležitosti a ohrozenia, ktoré sa týkajú danej oblasti. Silné a slabé stránky pomenúvajú súčasný stav riešenej problematiky v samospráve z hľadiska vnútorných faktorov – „čo je v súčasnosti v území pozitívne a negatívne. Príležitosti a ohrozenia vyjadrujú predpoklad vplyvu vonkajších faktorov na formovanie územia.

Tabuľka 40 SWOT analýza pre Sociálnu oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Blízkosť okresných miest a krajského mesta s množstvom odborných lekárskejších zariadení ✓ Zabezpečená opatrovateľská služba pre občanov ✓ Existujúca sieť sociálnych služieb v regióne ✓ Decentralizácia služieb zo štátu na obec ✓ Existujúce športové plochy ✓ Blízka dostupnosť stredných odborných škôl ✓ Blízka dostupnosť vysokých škôl a univerzít ✓ Existencia kultúrneho domu v obci ✓ Existencia obecnej knižnice ✓ Pravidelné organizovanie kultúrno-spoločenských akcií v obci ✓ Existencia spolkov a záujmových združení ✓ Existencia športovísk v obci 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nedostatok všeobecných a odborných lekárov a zdravotníckych pracovníkov ✓ Nízka miera plánovania služieb ✓ Nedostatočná spolupráca medzi poskytovateľom služieb a rodinnými príslušníkmi ✓ Dlhodobo neriešené stavy údržby budov a zariadení ✓ Dlhodobo neriešený stav materiálneho technického zabezpečenia ✓ Zlý technický stav športovísk ✓ Zlé materiálne technické zabezpečenie športovísk ✓ Nedostatočná modernizácia služieb obecnej knižnice s absenciou verejného internetu ✓ Absencia priestorov pre voľnočasové aktivity občanov obce ✓ Absencia prírodného amfiteátra v obci ✓ Nedostatočné materiálne technické zabezpečenie športovísk v obci
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytváranie nových pracovných príležitostí ✓ Možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva ✓ Rozvoj nových druhov sociálnych služieb ✓ Zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby ✓ Dosiahnutie vyššieho stupňa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nedostatok finančných prostriedkov ✓ Nedostatočný záujem kvalifikovaného personálu poskytovať zdravotnú starostlivosť a služby s tým spojené ✓ Rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku ✓ Zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva ✓ Nedostatočná legislatívna úprava

<p>individuálneho rozvoja a samostatnosti klientov v súlade s ich potrebami a záujmami</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zmeny v legislatívnej oblasti ✓ Rekonštrukcia školskej infraštruktúry v regióne ✓ Zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni ✓ Rozšírenie ponuky mimoškolských aktivít pre žiakov základných škôl ✓ Dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci ✓ Skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce ✓ Možnosť získania finančných prostriedkov ✓ Podpora talentov v oblasti športu ✓ výstavba prírodného amfiteátru ✓ Lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít v obci ✓ Obnova a doplnenie knižničného fondu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nedostatočne vybudovaná sieť poskytovania komplexných sociálnych služieb ✓ Nedostatočné využívanie finančných prostriedkov z rôznych zdrojov financovania ✓ Nedostatok finančných prostriedkov na údržbu kultúrnych zariadení ✓ Pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť ✓ Nízka úroveň zdravia u niektorých skupín obyvateľstva ✓ Nízke povedomie obyvateľstva v oblasti zdravotnej prevencie ✓ Úbytok obyvateľstva v kategóriách predškolského a školského veku ✓ Nedostatok záujmu obyvateľov o využívanie predškolských a školských zariadení v obci ✓ Znižujúci sa počet záujemcov o mimoškolské aktivity ✓ Nezáujem obyvateľstva a voľnočasové aktivity ✓ Vplyv nežiaducich javov na deti a mládež ✓ Nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov ✓ Nedostatočne materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhov športov ✓ Nezáujem o organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí v obci ✓ Nezáujem obyvateľov o prácu v spolkoch ✓ Slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC ✓ Pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície ✓ Posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre
---	---

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 41 SWOT analýza pre Hospodársku oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existencia ubytovacích zariadení s ponukou tradičných jedál ✓ Ponuka zaujímavých turistických atrakcií ✓ Vhodné prírodné podmienky na rozvoj turistiky a cykloturistiky ✓ Predpoklady rozvoja pešej turistiky ✓ Predpoklady rozvoja cykloturistiky ✓ Predpoklady rozvoja agroturistiky ✓ Blízkosť turistických atrakcií, historických pamiatok a rekreačných oblastí ✓ Bohatá tradícia remesiel ✓ Záujem o podnikanie obyvateľov obce ✓ Dostatok kvalifikovanej vzdelanej pracovnej sily ✓ Dostatok lacnejšej pracovnej sily – ochota pracovať za nižšiu mzdu ✓ Nárast podnikateľských subjektov v sektore malého a stredného podnikania ✓ Záujem o podnikanie v agrosektore ✓ Záujem kvalifikovanej pracovnej sily o prácu v regióne ✓ Dobré pokrytie signálom všetkých mobilných operátorov ✓ Prevádzka Slovenskej pošty a.s. ✓ Dobré napojenie na cesty I. triedy ✓ Dobré napojenie na medzinárodnú cestnú sieť ✓ Kvalitná sieť miestnych komunikácií ✓ Dostatočná kapacita trafostaníc ✓ Rozvody elektrickej rozvodnej siete ✓ Spracovaná projektová dokumentácia k vybudovaniu technickej infraštruktúry v obci 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Slabá ponuka reštauračných služieb ✓ Neexistujúce služby cestovného ruchu ✓ Absencia turistických informačných tabúl ✓ Nevybudovaný jednotný informačný systém ✓ Nevyužívanie prírodného potenciálu pre cestovný ruch ✓ Nezujem o zvyšovanie vzdelania a rekvalifikáciu ✓ Nedostatok vzdelávacích inštitúcií v regióne ✓ Malý záujem o podnikanie ✓ Nedostatok podnikateľských subjektov v sektore malého a stredného podnikania ✓ Nezujem o podnikanie v agrosektore ✓ Odchod kvalifikovanej pracovnej sily z regiónu ✓ Nedostatok pracovných príležitostí v obci a regióne ✓ Nedostatočne rozvinutá sieť základných a doplnkových služieb ✓ Nutnosť dochádzania za službami ✓ Nedostatočné pokrytie mobilnými operátormi ✓ Nedostatočné napojenie na cestu I. triedy ✓ Absencia pripojenia na medzinárodnú cestnú sieť ✓ Nedostatočná kvalita miestnych komunikácií ✓ Absencia chodníkov pre peších ✓ Nevybudovaný prívod zemného plynu ✓ Chýbajúce rozvody zemného plynu ✓ Nedostatočná kapacita trafostaníc ✓ Nedostatočné kapacita elektrickej rozvodnej siete
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytvorenie nových pracovných príležitostí ✓ Rozvoj spolupráce s regionálnymi informačnými centrami 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj CR v obci a regióne ✓ Nepripravenosť obyvateľstva a obci na poskytovanie služieb v oblasti

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU ✓ Podpora malých a stredných podnikateľov oblasti CR zo strany štátu ✓ Výstavba turistických chodníkov ✓ Výstavba náučných turistických chodníkov ✓ Výstavba cyklotrás ✓ Zakladanie partnerstiev v oblasti cezhraničnej spolupráce v oblasti CR ✓ Vytvorenie vhodných ubytovacích kapacít ✓ Rozvoj nových netradičných foriem podnikania ✓ Spolupráca so vzdelávacími inštitúciami v regióne ✓ Záujem obyvateľov o tradičné remesla a ich obnova ✓ Propagácia podnikania ✓ Poskytovanie stimulov pre začiatok podnikania ✓ Lacná pracovná sila v regióne ✓ Vytváranie nových pracovných miest ✓ Podpora vytvárania vhodných podmienok pre rozvoj služieb ✓ Zvýšenie pokrytia signálom mobilných operátorov ✓ Posilnenie a rozvoj ďalších dátových služieb ✓ Zvyšovanie bezpečnosti cestnej dopravy ✓ Výstavba nových vodovodných rozvodov v obci ✓ Zvýšenie počtu vodovodných prípojok 	<p>cestovného ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Malá miera podpory miest a obci zo strany štátu ✓ Nevýhodné podmienky čerpania finančných prostriedkov z fondov EU ✓ Zlé postavenie Slovenska a regiónov na trhu CR ✓ Vysporiadanie pozemkov pod cyklistickými chodníkmi, náučných chodníkov a turistických chodníkov ✓ Stavebné a legislatívne prekážky ✓ Nezáujem občanov o výstavbu cyklistických chodníkov, náučných chodníkov a turistických chodníkov ✓ Pokles záujmu o tradičné remesla ✓ Nedostatok remeselníkov venujúcich sa tradičným remeslám ✓ Vysoká konkurencia v podnikateľskom sektore ✓ Neochota investorov o podnikateľské aktivity v regióne ✓ Vysoké počiatkové vstupné náklady pri podnikaní ✓ Neprispôsobenie sa časti pracovnej sily požiadavkám na trhu práce ✓ Členitosť terénu a zlá geografická poloha ✓ Vysoká zaťaženosť ciest nákladnou prepravou ✓ Zvýšenie hlučnosti a prašnosti na cestách ✓ Nezáujem o pripojenie sa na existujúce rozvody (kanalizácia, voda plyn)
--	---

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 42 SWOT analýza pre Environmentálnu oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ✓ bohaté prírodné zdroje (voda, pôda, biomasa) ✓ hodnotné krajinné a prírodné prostredie, relatívne zachovalý krajinný ráz ✓ pestrosť zastúpených krajinných typov – roviny, hory, vodné plochy, skalné miesta, iné ✓ koncepčné riadenie a stanovenie cieľov v oblasti životného prostredia z úrovne kraja ✓ priaznivý stav ovzdušia, výrazné zníženie emisií od polovice 90-tych rokov ✓ malá miera znečistenia povrchových vôd v súčasnej dobe ✓ rastúci podiel triedeného odpadu, zriaďovanie zberných dvorov ✓ pestré klimatické, pôdne a produkčné podmienky umožňujúce rôznorodosť poľnohospodárskeho hospodárenia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nedostatočná úroveň investícií do úspor tepla a elektrickej energie ✓ nedostatočný rozsah živočíšnej výroby majúci vplyv na zanedbanosť trávnatých porastov a zatravnenej ornej pôdy ✓ pomerne vysoký podiel nevyužitej poľnohospodárskej pôdy ✓ stále nedostatočná prevencia vzniku odpadov ✓ slabé využitie triedených odpadov, prevažujúce skládkovanie ✓ narušená biodiverzita a ekologická stabilita v niektorých oblastiach katastra obce, značné rozšírenie invazívnych druhov rastlín, najmä pozdĺž vodných tokov ✓ nízka podpora úspor energií a využívania obnoviteľných zdrojov ✓ nízka úroveň vybavenia územia vodovodnou a kanalizačnou sieťou
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozvoj technológií šetrných k životnému prostrediu a verejnému zdraviu ✓ existencia systému priorít v nakladaní s odpadmi na úrovni EÚ i SR ✓ zvýšenie finančných prostriedkov na zlepšenie a zvýšenie podielu čistených odpadových vôd ✓ dlhodobé znižovanie znečistenia povrchových i podzemných vôd ✓ legislatívna veľkoplošná ochrana najvýznamnejších vodných zdrojov (chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd) a území v oblasti ochrany prírody ✓ posilňovanie mimo produkčných funkcií poľnohospodárstva 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ šírenie geograficky nepôvodných invazívnych druhov rastlín a živočíchov ✓ nedostatočné pochopenie dôvodov ochrany prírody a krajiny zo strany obyvateľov kraja ✓ zvýšený výskyt extrémnych klimatických javov ✓ nedostatočná ochrana absorbujúcich území zdrojov pitnej vody ✓ nevenovanie pozornosti krajinotvornej funkcii poľnohospodárstva ✓ zhoršenie životného prostredia v kraji v dôsledku chýbajúcej technickej infraštruktúry ✓ nedoriešenie protipovodňových opatrení najmä na Toryse a ďalších väčších tokoch kraja – nárast lokálnych záplav ✓ negatívny vplyv neobhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy na krajinný ráz, ďalší pokles poľnohospodárskej pôdy vedúci k devastácii krajinného rázu

Zdroj: vlastné spracovanie

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

Hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja je podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja: odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Strategickým cieľom PHSR je trvalo udržateľný rozvoj obce s využitím miestneho potenciálu – ekonomického, ľudského a environmentálneho.

2.1 VÍZIA OBCE

„Chceme, aby obec Osturňa do roku 2022 bola obcou:

- s vysokou konkurencieschopnosťou
- s rozvinutým cestovným ruchom
- s dokončenou modernou infraštruktúrou
- s rozvinutými službami pre občanov
- ktorá podporuje kultúru a šport a pripravuje kultúrne a športové podujatia pre obyvateľov aj návštevníkov obce
- ktorá podporuje trvalo udržateľný rozvoj a ochranu životného prostredia.“

2.2 SOCIÁLNA OBLASŤ

V sociálnej oblasti sa obec zameriava na zvýšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom podpory služieb pre obyvateľov. Obec chce vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj kultúry, všestranne podporovať všetky oblasti kultúrneho života a poskytovať platformu pre vzájomnú komunikáciu a koordináciu významných podujatí. Zámerom je zriadenie zariadenia sociálnych služieb.

V oblasti **kultúry** je cieľom obce obnova historických budov v obci. A výstavbu prírodného amfiteátra s hľadiskom pre organizovanie kultúrno spoločenských podujatí pre obyvateľov a návštevníkov obce a regiónu

V oblasti **rozvoja športu** sa chce obec zamerať na výstavbu bežeckých tratí a cykloturistických chodníkov.

2.3 EKONOMICKÁ OBLASŤ

Snahou obce v oblasti ekonomického rastu je zvýšenie economickej výkonnosti obce, zvýšenie konkurencieschopnosti obce, rozvoj malého a stredného podnikania a zníženie nezamestnanosti v obci.

V oblasti **technickej infraštruktúry** sa obec plánuje zamerať na dostavbu vodovodnej a

kanalizačnej siete a modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia.

V oblasti **cestnej infraštruktúry** sa obec plánuje zamerať na úpravu a rekonštrukciu miestnych komunikácií, ktoré sú v správe obce. Na zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky uvažuje sa so znížením povolenej rýchlosti v obci a vybudovanie spomaľovačov.

Dôležitou súčasťou rozvoja obce je oblasť cestovného ruchu. Obec sa chce zamerať hlavne v zimnom období na rozšírenie zimných športov, bežeckých trati a v letnom období na rozšírenie ponuky cykloturistických chodníkov. Taktiež obec chce investíciou do Domu ľudového a vhodnou expozíciou ukázať hlavne návštevníkom obce tradičné remesla, zvyky a obyčaje z tohto regiónu.

2.3 ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

Víziou obce v environmentálnej oblasti je vybudovanie vysokej kvality ŽP, ktorá je prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou rastu kultúry života a ekonomických aktivít obyvateľov. Ochrana a skvalitňovanie životného prostredia, využívanie vodných zdrojov, ochrana ovzdušia a nakladanie s odpadmi a celková ochrana a revitalizácia krajiny. Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, dobudovanie environmentálnej infraštruktúry.

Dôležitým prvkom v oblasti životného prostredia je aj zníženie produkcie odpadov a zvýšenie množstva odseparovaného odpadu obyvateľmi obce. Dosiahnutie tohto cieľa chce obec podporiť prostredníctvom environmentálnej výchovy a zvyšovania environmentálneho povedomia obyvateľov obce prostredníctvom osvetových aktivít.

Obec sa chce zamerať na zlepšenie kvality povrchových vôd prostredníctvom čistenia a úpravy brehov potokov, vysádzaním vhodných rastlín.

Tabuľka 43 Hierarchia cieľov pre Sociálnu oblasť

Globálne ciele	1. Kvalitné sociálne a zdravotnícke služby, príležitosti pre kvalitné vzdelávanie, dostatok možností pre oddych a regeneráciu obyvateľov, podpora kultúrneho dedičstva a propagácia kultúrnych pamiatok v obci		
Špecifické ciele	1.1.doplnenie a zlepšenie infraštruktúry sociálnych zariadení		1.3.doplnenie a zlepšenie infraštruktúry ponuky pre rekreačný šport
Opatrenia	1.1.1.transformácia zariadení sociálnych služieb, opatrovateľská služba, podpora samostatného bývania, špecializované zariadenia, domov sociálnych služieb	1.3.1.výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry	1.3.1.výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry
Globálne ciele	1. Kvalitné sociálne a zdravotnícke služby, príležitosti pre kvalitné vzdelávanie, dostatok možností pre oddych a regeneráciu obyvateľov, podpora kultúrneho dedičstva a propagácia kultúrnych pamiatok v obci		
Špecifické ciele	1.3.zachovanie a podpora kultúrne – historického dedičstva		1.4.propagácia a organizačné zabezpečenie v oblasti kultúry
Opatrenia	1.3.1.organizácia pravidelných a nových kultúrnych podujatí		1.4.1.vytvorenie podmienok pre propagáciu obce

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 44 Hierarchia cieľov pre Hospodársku oblasť

Globálne ciele	2 Podpora cestovného ruchu v obci, propagácia obce, vytvorenie zázemia pre cestovný ruch						3 Vytváranie podmienok pre podnikanie, zvyšovanie zamestnanosti a zamestnateľnosti obyvateľov						
Špecifické ciele	2.1.zabezpečenie účinnej propagácie obce			2.2.budovanie relaxačno-rekreačného zázemia obce			2.3.vytváranie podmienok pre malé podnikanie a služby						
Opatrenia	2.1.1.aktualizácia a webovej stránky	2.1.2.budovanie informačných tabúlí	2.1.3.propagačná činnosť v cestovnom ruchu				2.2.1.podpora vytvárania a udržiavania zaujímavých a nových atraktivít v obci				2.3.1.podpora budovania sietí malých a stredných firiem v obci		
Globálne ciele	4. Výstavba a rekonštrukcia komunikácií, infraštruktúry, tvorba bytového fondu												
Špecifické ciele	2.4.zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií						2.5.zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu technickej infraštruktúry				2.6.ostatná infraštruktúra v obci		
Opatrenia	2.4.1.výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	2.4.2.výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu	2.4.3.výstavba a dostavba parkovísk	2.4.4.výstavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách	2.4.5.výstavba a rekonštrukcia mostov a lávok	2.4.6.výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry	2.5.1.rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete	2.5.2.rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia	2.5.3.rekonštrukcia a rozšírenie obecného rozhlasu	2.5.4.výstavba kanalizačnej siete	2.6.1.zvýšenie bezpečnosti v obci	2.6.2.rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	2.6.3.výstavba modernizáci a pietnych miest

Zdroj. Vlastné spracovanie

Tabuľka 45 Hierarchia cieľov pre environmentálnu oblasť

Globálne ciele		4 Vytvorenie kvalitného prostredia v obci a jej okolí					
Špecifické ciele	3.1.nakladanie s komunálnym odpadom		3.2.ochrana vôd			3.3.ochrana ostatných zložiek ŽP	3.4.zvýšenie energetickej efektívnosti
Opatrenia	3.1.1.zabezpečiť a rozšíriť separáciu komunálneho odpadu	3.1.2.rekultivácia čiernych skládok	3.2.1.zabezpečiť dostatočné množstvo pitnej vody	3.2.2.výstavba protzáplavových opatrení	3.2.3.revitalizácia a úprava korýt vodných tokov	3.3.1.výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci	3.4.1.podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Zdroj: Vlastné spracovanie

3 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť Programu rozvoja obce obsahuje zoznam opatrení a aktivít realizácia ktorých je potrebná na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce. Obsahuje konkrétne zámery vedenia obce a občanov obce v oblasti sociálnej, oblasti hospodárskej a oblasti environmentálnej až po úroveň opatrení a jednotlivých aktivít potrebných k naplneniu cieľov v daných oblastiach.

Tabuľka 46 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Sociálnej oblasti

Sociálna oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma
1.1.Doplnenie a lepšenie infraštruktúry sociálnych zariadení	1.1.1.Transformácia zariadení sociálnych služieb: opatrovateľská služba, podpora samostatného bývania, rehabilitačné stredisko, zariadenie podporovaného bývania, špecializované zariadenia, domov sociálnych služieb	Rekonštrukcia (vrátane rozširovania) a modernizácia vhodných stavebných objektov tak aby sa vytvorili priestorové podmienky pre poskytovanie a zabezpečenie komunitnej starostlivosti v súlade s princípmi deinštitucionalizácie	20 000 €
		Materiálno - technické vybavenie vrátane motorových vozidiel pri zriaďovaní zázemia pre terénne služby a opatrení SPOaSK	20 000 €
	1.1.2. Príprava priestorov pre stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku	Materiálno - technické vybavenie priestorov	10 000 €
1.2.Doplnenie a zlepšenie infraštruktúry ponuky pre rekreačný šport	1.2.1.Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry	Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	3 000 €
		Rekonštrukcia / výstavba nových / modernizácia priestorov na športové aktivity	50 000 €
		Výstavba športovísk pre letné, zimné a netradičné športy	50 000 €
1.3.Zachovanie a podpora kultúrno-historického dedičstva	1.3.1.Organizácia pravidelných a nových kultúrnych podujatí	Podpora pravidelných a nových kultúrnych podujatí	10 000 €
1.4.Propagácia a organizačné zabezpečenie v oblasti kultúry	1.4.1. Vytvorenie podmienok pre propagáciu obce	Spracovať koncepciu PROPAGÁCIE obce v multimediálnej forme	1 000 €

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 47 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Hospodárskej oblasti

Hospodárska oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma
2.1. Zabezpečenie účinnej propagácie obce	2.1.1. Aktualizácia webovej stránky obce	Aktualizácia webovej stránky	2 000 €
	2.1.2. Budovanie informačných tabúľ	Budovanie a inštalácia smerových tabúľ	1 000 €
		Budovanie tabúľ informujúcich propagujúcich kultúrne hodnoty obce	1 000 €
		Budovanie tabúľ informujúcich o atrakciách v obci	1 000 €
	2.1.3. Propagačná činnosť v cestovnom ruchu	Spracovanie buletínov, máp	1 000 €
2.2. Budovanie relaxačno - rekreačného zázemia obce	2.2.1. Podpora vytvárania a udržiavania zaujímavých a nových atrakcií v obci	Spracovanie projektovej dokumentácie	5 000 €
		Výstavba / rekonštrukcia turistických trás	20 000 €
		Výstavba / rekonštrukcia cyklistických, náučných chodníkov	20 000 €
		Rozvoj agroturistiky (ubytovacie zariadenia)	50 000 €
2.3. Vytváranie podmienok pre malé podnikanie a služby	2.3.1. Podpora budovania siete malých a stredných firiem v obci	Vytvoriť analýzu predpokladov siete malých a stredných firiem	5000 €
2.4. Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií	2.4.1. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	Vypracovanie projektovej dokumentácie	5 000 €
		Rekonštrukcia miestnych komunikácií	100 000 €
	2.4.2. Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu	Vypracovanie projektovej dokumentácie	5 000 €
		Výstavba cyklotrasy medzi obcami	100 000 €
		Zriadenie doplnkovej infraštruktúry - cyklostojany, parkoviská, elektronabíjačky, odpočívadlá	30 000 €
	2.4.3. Výstavba a dostavba parkovísk	Vypracovanie projektovej dokumentácie	3 000 €
		Výstavba parkovacích miest	50 000 €
	2.4.4. Výstavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách	Vypracovanie projektovej dokumentácie	5 000 €
Výstavba chodníka		300 000 €	

Hospodárska oblasť			
	2.4.5. Výstavba a rekonštrukcia mostov a lávok	Vypracovanie projektovej dokumentácie	5 000 €
		Výstavba a rekonštrukcia mosta	50 000 €
		Výstavba a rekonštrukcia lávok	50 000 €
	2.4.6. Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry	Osadenie cestného zrkadla	2 000 €
		Osadenie dopravného značenia	5 000 €
	2.5. Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu technickej infraštruktúry	2.5.1. Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete	Vypracovanie projektovej dokumentácie
Vybudovanie vodovodnej siete			1 000 000 €
2.5.2. Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia		Vypracovanie projektovej dokumentácie	2 000 €
		Rekonštrukcia verejného osvetlenia	100 000 €
2.5.3. Rekonštrukcia a rozšírenie obecného rozhlasu		Vypracovanie projektovej dokumentácie	1 000 €
		Rekonštrukcia obecného rozhlasu	20 000 €
2.5.4. Výstavba kanalizačnej siete		Vypracovanie projektovej dokumentácie	20 000 €
		Výstavba kanalizačnej siete	1 000 000 €
2.6. Ostatná infraštruktúra v obci	2.6.1. Zvýšenie bezpečnosti v obci	Vypracovanie technickej dokumentácie	1 000 €
		Montáž /Rozšírenie kamerového systému v obci	15 000 €
	2.6.2. Vybudovanie požiarnej zbrojnice	Vypracovanie projektovej dokumentácie	3 000 €
		Vybudovanie novej požiarnej zbrojnice	200 000 €
	2.6.3. Výstavba / modernizácia pietnych miest	Vypracovanie projektovej dokumentácie	3 000 €
		domu smútku výstavba domu smútku	50 000 €

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 48 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Environmentálnej oblasti

Environmentálna oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma
3.1. Nakladanie s komunálnym odpadom	3.1.1. Zabezpečiť a rozšíriť separáciu komunálneho odpadu	Osveta a vzdelávanie občanov v oblasti separovania	2 000 €
		Zabezpečenie vhodných podmienok pre realizáciu separovaného zberu	10 000 €
		Zabezpečenie vhodných nádob na separovaný zber	20 000 €
	3.1.2. Rekultivácia čiernych skládok	Lokalizácia čiernych skládok komunálneho odpadu	5 000 €
		Likvidácia čiernych skládok komunálneho odpadu	50 000 €
3.2. Ochrana vôd	3.2.1. Zabezpečiť dostatočné množstvo pitnej vody	Vypracovanie projektovej dokumentácie	20 000 €
		Pravidelný monitoring vodovodnej siete	5 000 €
		Výstavba a rekonštrukcia vodovodnej siete	1 000 000 €
	3.2.2. Výstavba protizáplavových opatrení	Výstavba opatrení	200 000 €
	3.2.3. Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov	Spevnenie brehov potokov	30 000 €
		Revitalizácia vodného toku (úprava koryta, spevnenie brehov, prehĺbenie)	100 000 €
3.3. Ochrana ostatných zložiek	3.3.1. Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci	Vypracovanie projektovej dokumentácie	2 000 €
		Výstavba a revitalizácia obecného parku	5 000 €
		Výsadba a revitalizácia zelene na voľných priestranstvách v obci	5 000 €
		Výstavba a revitalizácia oddychovej zóny	10 000 €
3.4. Zvýšenie energetickej efektívnosti	3.4.1. Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie	Výmena tepelného zdroja v obecných budovách (zmena palivovej)	50 000 €

Zdroj: vlastné spracovanie

Súčasťou programovej časti okrem zoznamu konkrétnych aktivít a ich finančnej hodnoty je aj súbor merateľných ukazovateľov ktorý je spracovaný podľa oblasti na jednotlivé opatrenia. Pre každý ukazovateľ je daná východisková hodnota (rok 2015) a cieľová hodnota (rok 2022). V prípade výsledku ankety je merateľným ukazovateľom známka 1-5, pričom číslo 1 označuje najlepšiu známku a číslo 5 najhoršiu. Tak ako celý spracovaný Program rozvoja obce tak aj tabuľky merateľných ukazovateľov sú spracované v troch oblastiach a to sociálnej, hospodárskej a environmentálnej.

Tabuľka 49 Merateľné ukazovatele sociálna oblasť

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2015	Cieľová hodnota v roku 2022
1.1.1.Transformácia zariadení sociálnych služieb: opatrovateľská služba, podpora samostatného bývania, rehabilitačné stredisko, zariadenie podporovaného bývania, špecializované zariadenia, domov sociálnych služieb	Počet osôb, ktorým bude poskytovaná komunitná starostlivosť	počet	0	20
1.1.2. Príprava priestorov pre stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku	Počet miestnosti pre stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku	počet	0	1
1.2.1.Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry	Počet zrekonštruovaných ihrísk	počet	0	1
1.3.1.Organizácia pravidelných a nových kultúrnych podujatí	Počet podporených pravidelných a nových kultúrnych podujatí	počet	3	3
1.4.1. Vytvorenie podmienok pre propagáciu obce	Spokojnosť obyvateľov s propagáciou obce	Známka 1-5	4	1

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 50 Merateľné ukazovatele hospodárska oblasť

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2015	Cieľová hodnota v roku 2022
2.1.1. Aktualizácia webovej stránky obce	Spokojnosť obyvateľov s webovou stránkou obce	Známka 1-5	4	1
2.1.2. Budovanie informačných tabúľ	Spokojnosť obyvateľov s informačnými tabuľami v obci a okolí	Známka 1-5	5	2
2.1.3. Propagačná činnosť v cestovnom ruchu	Spokojnosť obyvateľov s propagáciou obce	Známka 1-5	4	2
2.2.1. Podpora vytvárania a udržiavania zaujímavých a nových atraktivít v obci	Spokojnosť obyvateľov s vytváraním a udržiavaním zaujímavých a nových atraktivít v obci	Známka 1-5	4	2
2.3.1. Podpora budovania siete malých a stredných firiem v obci	Spokojnosť obyvateľov s budovaním siete malých a stredných firiem v obci	Známka 1-5	4	2
2.4.1. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	Dĺžka vystavaných a zrekonštruovaných miestnych komunikácií	m	0	500
2.4.2. Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu	Dĺžka cyklotrás na prepojenie sídiel v regióne	m	0	2000
2.4.3. Výstavba a dostavba parkovísk	Počet novovytvorených parkovacích miest	ks	0	10
2.4.4. Výstavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách	Dĺžka novovybudovaných a zrekonštruovaných chodníkov popri miestnych komunikáciách	m	0	1000

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2015	Cieľová hodnota v roku 2022
2.4.5. Výstavba a rekonštrukcia mostov a lávok	Počet zrekonštruovaných mostov a lávok	Počet	0	5
2.4.6. Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry	Počet prvkov zrekonštruovanej dopravnej infraštruktúry	Počet	0	1
2.5.1. Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete	Dĺžka zrekonštruovanej – vybudovanej vodovodnej siete	m	0	2000
2.5.2. Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia	Počet zrekonštruovaných a nových svietidiel	Počet	0	90
2.5.3. Rekonštrukcia a rozšírenie obecného rozhlasu	Počet vymenených – nových reproduktorov obecného rozhlasu	Počet	0	20
2.5.4. Výstavba kanalizačnej siete	Dĺžka vybudovanej kanalizačnej siete	m	0	2000
2.6.1. Zvýšenie bezpečnosti v obci	Spokojnosť obyvateľov s bezpečnosťou v obci	Známka 1-5	4	2
2.6.2. Výstavba požiarnej zbrojnice	Počet zrekonštruovaných miestnosti požiarnej zbrojnice	Počet	0	1
2.6.3. Výstavba / modernizácia pietnych miest	Počet modernizovaných pietnych miest v obci	Počet	0	1

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 51 Merateľné ukazovatele environmentálna oblasť

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2015	Cieľová hodnota v roku 2022
3.1.1. Zabezpečiť a rozšíriť separáciu komunálneho odpadu	Spokojnosť obyvateľov so zabezpečením separácie KO v obci	Známka 1-5	4	2
3.1.2. Rekulivácia čiernych skládok	Počet zrekulivovaných čiernych skládok v obci	Počet	0	1
3.2.1. Zabezpečiť dostatočné množstvo pitnej vody	Spokojnosť obyvateľov so zabezpečením pitnej vody v obci	Známka 1-5	4	2
3.2.2. Výstavba proti záplavovým opatrení	Spokojnosť obyvateľov s realizáciou proti záplavovým opatrení v obci	Známka 1-5	4	2
3.2.3. Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov	Spokojnosť obyvateľov s úpravou korýt vodných tokov v obci	Známka 1-5	4	2
3.3.1. Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci	Spokojnosť obyvateľov s revitalizáciou oddychových zón v obci	Známka 1-5	4	2
3.4.1. Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie	Spokojnosť obyvateľov s výstavbou zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie	Známka 1-5	4	2

Zdroj: vlastné spracovanie

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačnú časť Programu rozvoja obce tvorí opis organizačného zabezpečenia riadenia, zodpovednosti a pravidiel spolupráce medzi jednotlivými orgánmi a subjektmi pri realizácii jednotlivých cieľov vyplývajúcich z Programu rozvoja obce Osturňa na roky 2015 – 2022.

4.1 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO

Realizácia Programu rozvoja obce Osturňa bude pozostávať z vykonávania navrhnutých aktivít. Zoznam kľúčových aktivít bude prerokovaný na zasadnutiach obce a bude každoročne aktualizovaný podľa potrieb obce a možností financovania. Manažment obce plní vo vzťahu k Programu hospodárskeho rozvoja nasledovné úlohy:

- vyčlenenie finančných prostriedkov, ktoré budú potrebné na aktivity
- realizácia projektov, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú dlhodobu udržateľné
- monitorovanie realizácie projektov a plnenia úloh vyplývajúcich z programu rozvoja obce

Aktivity budú komunikované verejnosti prostredníctvom webovej stránky obce a úradnej tabule.

4.2 KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA

O realizácii jednotlivých aktivít, ktoré sú naplánované v rámci spracovaného Programu rozvoja obce bude verejnosť informovaná prostredníctvom webovej stránky obce ako aj úradne tabule. Každý rok sa uskutoční stretnutie pracovnej skupiny pre monitorovanie a hodnotenie PRO z dôvodu aktualizácie realizácie jednotlivých aktivít ich finančnej hodnoty, časového harmonogramu, zdrojov financovania a súladu realizácie so schváleným PRO.

4.3 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Cieľom monitorovania a hodnotenia je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PRO. Obec bude postupovať podľa Plánu priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 - 2022. Výstupom procesu bude správa o monitorovaní a správa o hodnotení, s ktorou budú oboznámení poslanci obecného zastupiteľstva v Osturni, pracovníci obecného úradu a verejnosť.

Plán priebežného hodnotenia PRO na programové obdobie 2015 -2022 zahŕňa výkon kontroly a spôsob hodnotenia PRO. Hodnotenie jednotlivých častí PRO alebo PRO ako celku je definované dôvodom výkonu kontroly a periodicitou výkonu kontroly.

Dôvodom pre výkon hodnotenia na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obecného zastupiteľstva, koordinátora PRO prípadne na základe podnetu zo strany kontrolóra obce, na základe auditu prípadne na základe protokolu NKÚ SR môže byť nesúlad spracovaného PRO s jeho jednotlivými cieľmi a aktivitami na ich splnenie a ich skutočnou realizáciou či po stránke obsahovej alebo finančnej.

Hodnotením získame poznatky, ktoré môžeme zapracovať do už schváleného PRO formou doplnenia PRO a jeho schválením členmi obecného zastupiteľstva.

Periodicita tohto hodnotenia u strategického hodnotenia je 2 roky po schválení PRO a tematické hodnotenie každý rok po schválení PRO počas celého programového obdobia 2015 – 2022. Ostatné druhy hodnotení PRO budeme realizovať na základe vzniknutej spoločenskej potreby.

Tabuľka 52 Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 - 2022

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2017	Na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obce, koordinátora PRO
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		Na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obce, podnetu občanov, koordinátora PRO
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PRO	2016	Na základe nesúladu medzi plánovanými aktivitami a cieľmi so skutočnosťou
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Nesúlad medzi cieľmi stanovenými v PRO a ich značnom odklone v skutočnosti
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby, návrh na revíziu prípadne doplnenie PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti		Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov, podnetu kontrolóra obce, podnetov z kontroly, na základe auditu, na základe protokolu NKÚ SR
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.4 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán obsahuje zoznam aktivít na daný rozpočtový rok s výhľadom na najbližšie roky a zahŕňa časový harmonogram realizácie jednotlivých aktivít z PRO.

V akčnom pláne sú zaznamenané jednotlivé aktivity v rámci jednotlivých oblastí, ktoré sú realizované v danom roku a ktoré plánuje obec realizovať v najbližších rokoch. Je tam uvedený stručný popis aktivity, zapojenie subjektov alebo partnerov a objem a zdroje finančných prostriedkov potrebných na realizáciu jednotlivých aktivít.

Aktualizácia akčného plánu bude vykonávaná 1 x ročne na základe už realizovaných aktivít s výhľadom na realizáciu aktivít na základe predpokladaných výziev z jednotlivých Operačných programov prípadne na základe realizácie aktivít z ich zdrojov vrátane rozpočtu obce.

Pri spracovaní akčného plánu sa vychádzalo z tabuľky ex – ante hodnotenia PHSR za predchádzajúce plánovacie obdobie a priorit realizovania jednotlivých aktivít, ktoré sú v danom čase aktuálne zrealizovateľné. Akčný plán tvorí prílohu k PRO.

5 FINANČNÁ ČASŤ

Vo finančnej časti Programu rozvoja obce sú uvedené viaczdrojové formy financovania, ktoré budú priebežne dopĺňané na základe Operačných programov a iných možných finančných zdrojov z ktorých bude realizácia jednotlivých opatrení financovaná.

Tabuľka 53 Predpokladané zdroje financovania jednotlivých opatrení

Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje				Súkromné zdroje	
		EÚ	Štát	VÚC	Obec		
Sociálna oblasť							
Opatrenie 1.1.1.	40 000,00	34 000,00	4 000,00	0,00	2 000,00	40 000,00	0,00
Opatrenie 1.1.2.	10 000,00	8 500,00	1 000,00	0,00	500,00	10 000,00	0,00
Opatrenie 1.3.1.	103 000,00	87 550,00	10 300,00	0,00	5 150,00	103 000,00	0,00
Opatrenie 1.4.1.	10 000,00	8 500,00	1 000,00	0,00	500,00	10 000,00	0,00
Opatrenie 1.5.1.	1 000,00	850,00	100,00	0,00	50,00	1 000,00	0,00
Hospodárska oblasť							
Opatrenie 2.1.1.	2 000,00	1 700,00	200,00	0,00	100,00	2 000,00	0,00
Opatrenie 2.1.2.	3 000,00	2 550,00	300,00	0,00	150,00	3 000,00	0,00
Opatrenie 2.1.3.	1 000,00	850,00	100,00	0,00	50,00	1 000,00	0,00
Opatrenie 2.2.1.	95 000,00	80 750,00	9 500,00	0,00	4 750,00	95 000,00	0,00
Opatrenie 2.3.1.	5 000,00	4 250,00	500,00	0,00	250,00	5 000,00	0,00
Opatrenie 2.4.1.	105 000,00	89 250,00	10 500,00	0,00	5 250,00	105 000,00	0,00
Opatrenie 2.4.2.	135 000,00	114 750,00	13 500,00	0,00	6 750,00	135 000,00	0,00
Opatrenie 2.4.3.	53 000,00	45 050,00	5 300,00	0,00	2 650,00	53 000,00	0,00
Opatrenie 2.4.4.	305 000,00	259 250,00	30 500,00	0,00	15 250,00	305 000,00	0,00
Opatrenie 2.4.5.	105 000,00	89 250,00	10 500,00	0,00	5 250,00	105 000,00	0,00
Opatrenie 2.4.6.	7 000,00	5 950,00	700,00	0,00	350,00	7 000,00	0,00
Opatrenie 2.5.1.	1 020 000,00	867 000,00	102 000,00	0,00	51 000,00	1 020 000,00	0,00
Opatrenie 2.5.2.	102 000,00	86 700,00	10 200,00	0,00	5 100,00	102 000,00	0,00
Opatrenie 2.5.3.	21 000,00	17 850,00	2 100,00	0,00	1 050,00	21 000,00	0,00
Opatrenie	1 020 000,00	867 000,00	102 000,00	0,00	51 000,00	1 020 000,00	0,00

Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje				Spolu	Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec		
2.5.4.							
Opatrenie 2.6.1.	16 000,00	13 600,00	1 600,00	0,00	800,00	16 000,00	0,00
Opatrenie 2.6.2.	203 000,00	172 550,00	20 300,00	0,00	10 150,00	203 000,00	0,00
Opatrenie 2.6.3.	53 000,00	45 050,00	5 300,00	0,00	2 650,00	53 000,00	0,00
Environmentálna oblasť							
Opatrenie 3.1.1.	32 000,00	27 200,00	3 200,00	0,00	1 600,00	32 000,00	0,00
Opatrenie 3.1.2.	55 000,00	46 750,00	5 500,00	0,00	2 750,00	55 000,00	0,00
Opatrenie 3.2.1.	1 025 000,00	871 250,00	102 500,00	0,00	51 250,00	1 025 000,00	0,00
Opatrenie 3.2.2.	200 000,00	170 000,00	20 000,00	0,00	10 000,00	200 000,00	0,00
Opatrenie 3.2.3.	130 000,00	110 500,00	13 000,00	0,00	6 500,00	130 000,00	0,00
Opatrenie 3.3.1.	22 000,00	18 700,00	2 200,00	0,00	1 100,00	22 000,00	0,00
Opatrenie 3.4.1.	50 000,00	42 500,00	5 000,00	0,00	2 500,00	50 000,00	0,00

Zdroj: vlastné spracovanie

V tabuľke č. 54 Indikatívny rozpočet –sumarizácia, uvádzame predpokladané ročné finančné náklady v rámci jednotlivých oblastí na základe predpokladaných výziev z jednotlivých operačných programov a na základe finančných nákladov na realizáciu jednotlivých aktivít.

V prípade zmeny harmonogramu výziev z jednotlivých operačných programov a tým aj k podstatným rozdielom v indikatívnom finančnom rozpočte na celé programové obdobie bude potrebné na základe vykonania hodnotenia finančnej časti PRO upraviť indikatívny rozpočet na programové obdobie podľa jednotlivých oblastí a aj ako celok.

Tabuľka 54 Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	ROK								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	SPOLU
I. Sociálna oblasť	0,00	16 400,00	41 000,00	41 000,00	24 600,00	16 400,00	16 400,00	8 200,00	164 000,00
II. Hospodárska oblasť	0,00	325 100,00	812 750,00	812 750,00	487 650,00	325 100,00	325 100,00	162 550,00	3 251 000,00
III. Environmentálna oblasť	0,00	151 400,00	378 500,00	378 500,00	227 100,00	151 400,00	151 400,00	75 700,00	1 514 000,00
Spolu	0,00	492 900,00	1 232 250,00	1 232 250,00	739 350,00	492 900,00	492 900,00	246 450,00	5 269 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Spracovaním Programu rozvoja obce Osturňa vznikol strategický strednodobý dokument v záujme zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce a regiónu. Je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja obce v jej jednotlivých oblastiach.

Program rozvoja obce vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencie schopnosť regiónu.

Program rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý bude pravidelne vyhodnocovaný a aktualizovaný podľa vyžadujúcich si potrieb na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v programe má obecné zastupiteľstvo, starosta/starostka obce a komisia zriadená pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní možností financovania plánovaných aktivít.

Kolektív spracovateľov Programu rozvoja obce ďakuje všetkým zúčastneným za vynaložené úsilie a čas.

Predmetný Program rozvoja obce bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa: 14.12.2015 uznesením č. 46/2015

Signed

.....

pečiatka obce

.....

Kristína Gregoričková starostka obce